

Gemeentebestuur Sint-Gillis

Lokale Agenda 21 Gemeente Sint-Gillis – Actieplan

2016-2018

Commune de Saint-Gilles
Gemeente Sint-Gillis

Inhoud

Inleiding	7
Historiek in Sint-Gillis:	8
De beheerinstanties:	9
De actieplannen:	10
Feedback over het actieplan 2013 -2015:	12
De acties	15
1. Modern en efficiënt bestuur	16
Hr-beheer en kwaliteit van de dienstverlening.....	17
FICHE NR.1.1.1 Een intern communicatienet (Intranet)	17
FICHE NR.1.1.2 Beheer uitlenen materiaal aan het publiek.....	19
FICHE NR.1.1.3 Uitlenen van materieel tussen crèches	20
FICHE NR. 1.1.4 Naar een vlottere toegang tot informatie.....	21
FICHE NR.1.1.5 Administratieve vereenvoudiging	22
FICHE NR.1.1.6 Herinschakeling van arbeiders via art. 60-contract.....	23
FICHE NR.1.1.7 Het welzijn op het werk aanmoedigen door het personeel opleidingen aan te bieden	24
FICHE NR.1.1.8 Oprichting van een cel voor het beheer van overheidsopdrachten	25
Participatie	27
FICHE NR.1.2.1 Ondersteunen van burgerinitiatieven	27
FICHE NR.1.2.1. A Projectoproep Eco-burgers	28
FICHE NR.1.2.1. B Materiële steun aan burgerinitiatieven	29
FICHE NR.1.2.1. C Methodologische ondersteuning van burgerprojecten	30
FICHE NR.1.2.2 Mini-wijkcontracten in scholen	31
FICHE NR.1.2.3 Crèches met ouderparticipatie.....	33
Nabijheid en toegankelijkheid van de diensten	34
FICHE NR.1.3.1 Wijkconciërges	34
FICHE NR.1.3.2.B Ecohuis – documentatiecentrum	37
FICHE NR.1.3.3 Bewustmaking rond duurzame ontwikkeling via efficiënte communicatietools	39
FICHE NR.1.3.4 Union pour un environnement urbain sécurisé (UNEUS)	41
Overheidsopdrachten.....	43
2. Verantwoord beheer van natuurlijke hulpbronnen	47
Biodiversiteit en groene ruimten	48

FICHE NR.2.1.1	Pedagogische bloembakken in de crèches.....	48
FICHE NR.2.1.2	Moestuinbakken in scholen.....	49
FICHE NR.2.1.3	Beheersplan van de publieke groene ruimten	50
FICHE NR.2.1.4	Gedifferentieerd beheer van de groene ruimten.....	51
FICHE NR.2.1.5	Biodiversiteit in Sint-Gillis.....	52
FICHE NR.2.1.5.A	De terugkeer van de mus naar de stad	53
FICHE NR.2.1.5.B	Historische wandeling	54
FICHE NR.2.1.5.C	Algemene sensibiliseringsacties	55
FICHE NR.2.1.5.D	Inventarisering van de wilde planten	56
	Energie.....	57
FICHE NR.2.2.1	Laatste aanpassingen in het kader van het Lichtplan	57
FICHE NR.2.2.2	Energieboekhouding van de gemeente.....	58
FICHE NR.2.2.3	Meerjarig investeringsplan ERU (proactieve strategie)	59
FICHE NR.2.2.4	Zonnepanelen op daken.....	61
FICHE NR.2.2.5	Specifieke energiebegeleiding “passief gebouw”	62
FICHE NR.2.2.6	Energiezuinig IT-park	63
	Water.....	64
FICHE NR.2.3.1	Premies voor regenwatertonnen	64
FICHE NR.2.3.2	Opvolging van het waterverbruik.....	65
	Afval.....	66
FICHE NR.2.4.1	Bewustmaking rond efficiënt papierbeheer.....	66
FICHE NR.2.4.2	Composteren ontwikkelen en promoten	68
FICHE NR.2.4.3	Recyclage van verouderde hardware	70
FICHE NR.2.4.4	Workshops waar burgers zelf IT-materiaal kunnen herstellen: “Cleanic PC”	71
FICHE NR.2.4.5	Afval aan de bron beperken	72
FICHE NR.2.4.6	Hergebruik en uitwisseling tussen burgers stimuleren	73
FICHE NR.2.4.7	Verbod op plastic draagtassen voor eenmalig gebruik op de markten	74
FICHE NR.2.4.8	Ophaling van organisch afval “Be Organic”	76
FICHE NR.2.4.9	Uitwisselen van kinderspullen tussen de ouders in de crèches	77
FICHE NR.2.4.10	Scholen leren minder afval te produceren en afval beter te sorteren	78
FICHE NR.2.4.11	Kledingcontainers op rommelmarkten	80
	Voeding.....	81
FICHE NR.2.5.1	Duurzame voeding in scholen	81
	Labeling en impactcontrole.....	82

FICHE NR.2.6.1	Ecodynamische Labeling.....	82
3.	Evenwichtige stedelijke ontwikkeling	83
	Openbare ruimte	84
FICHE NR.3.1.1	Heraanleg van de tuin Victor de Lavelaye	84
FICHE NR.3.1.2	“Tout ce qui pousse !”: groen in de stad	85
FICHE NR.3.1.3	Een duurzame kwekerij in Sint-Gillis	87
FICHE NR.3.1.4	Renovatie van het Germeaupark	89
FICHE NR.3.1.5	Heraanleg en herkwalificatie van het Sint-Gillisvoorplein	90
FICHE NR.3.1.6	Duurzaam Wijkcontract Voorplein-Morichar	92
FICHE NR.3.1.7	Geïntegreerd beheer van de begraafplaats	94
FICHE NR.3.1.8	ECAM-project	95
	Mobiliteit	96
FICHE NR.3.2.1	Het fietsgebruik bevorderen	96
FICHE NR.3.2.2	Zachte mobiliteit in de scholen aanmoedigen	97
FICHE NR.3.2.3	Meer fietspaden in Sint-Gillis	98
FICHE NR.3.2.4	Een “schoner” wagenpark.....	99
FICHE NR.3.2.5	Het autodelen bevorderen	100
	Netheid	101
FICHE NR.3.3.1	Invoering van een mobiel containerpark	101
FICHE NR.3.3.2	Project graffiti.....	102
4.	Sterkere solidariteit en meer sociale cohesie	103
	Gezondheid, sport, ontspanning	104
FICHE NR.4.1.1	Opzetten van acties ten behoeve van de volksgezondheid	104
FICHE NR.4.1.2	“Speelstraten” stimuleren.....	105
FICHE NR.4.1.3	Jongerenprojecten steunen	107
FICHE NR.4.1.4	Iedereen (m/v) aan het sporten krijgen	108
FICHE NR.4.1.5	“Splash”: gratis zomeractiviteiten in de openbare ruimte.....	110
	Gelijke kansen	111
FICHE NR.4.2.1	Invoering van een Jongereninformatiepunt.....	111
FICHE NR.4.2.2	Oma en opa lezen voor	112
FICHE NR.4.2.3	Initiatieven ter ondersteuning van het gelijkekansenbeleid.....	113
FICHE NR.4.2.4	Workshops keuken en delen en operaties “sacs à dos”	114
FICHE NR.4.2.5	Culturele uitstapjes en activiteiten met een “kansarm” publiek	115
FICHE NR.4.2.6	Een “halte-accueil” met sociale roeping	116

Cultuur	117	
		6
FICHE NR.4.3.1 Een gemeentelijke bibliotheek die zich ten aanzien van duurzame ontwikkeling verbindt	117	
FICHE NR.4.3.2 De bibliotheek aan huis	119	
FICHE NR.4.3.3 Duurzame evenementen ondersteunen	120	
Internationale solidariteit.....	121	
FICHE NR.4.4.1 Internationaal gedecentraliseerd samenwerkingsprogramma Samenwerking met Berkane in Marokko / Samenwerking met Likasi in Kongo.....	121	
Internationale solidariteit.....	123	
FICHE NR.4.4.2. Sint-Gillis, FairTradeGemeente.....	123	
FICHE NR.4.4.2.A. Binnenhalen van de titel “FairTradeGemeente”	124	
FICHE NR.4.4.2.B. Sensibiliseringsacties	126	
FICHE NR.4.4.2.C. “Intern” promoten van producten van eerlijke handel.....	127	
5. Lokale economische ontwikkeling.....	128	
Economische Ontwikkeling	129	
FICHE NR.5.1.1 Naar nieuwe handelszaken meer gericht op buurtwinkels en bio-producten.....	129	
FICHE NR.5.1.2 Sint-Gillis mentor van plaatselijke projecten ontstaan door participatieve financieringen	130	
Werkgelegenheid – Opleiding	132	
FICHE NR.5.2.1 Een (duurzaam en kwaliteitsvol) Lokaal Pact rond Werkgelegenheid en Opleiding	132	

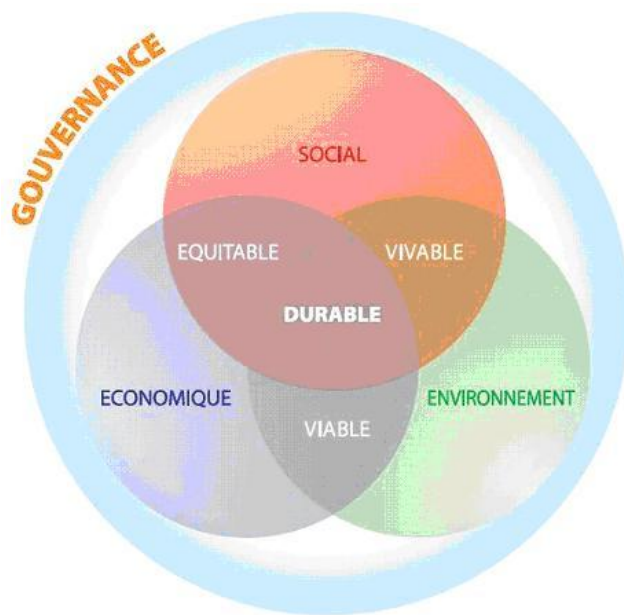
Inleiding

De duurzame acties op lokaal niveau opvoeren om op globaal niveau effect te sorteren.

Lokale Agenda 21 is een actieplan voor een duurzame 21ste eeuw. 173 staatshoofden keurden het plan in 1992 op de Wereldmilieutop goed.

Dit wereldwijde actieplan omvat een heel spectrum van plaatselijke actieplannen. Vermits de lokale en regionale overheden (gemeenten en OCMW) als bestuurlijk niveau het dichtst bij de bevolking staan en dus een wezenlijke rol spelen in de vorming, het mobiliseren en het gehoor geven aan de standpunten van het publiek rond duurzame ontwikkeling, werd hen gevraagd om een programma Lokale Agenda 21 op te zetten.

Het plaatselijk actieplan dekt een hele reeks projecten rond uiteenlopende thema's zoals gezondheid, huisvesting, luchtvervuiling, waterbeheer, groene ruimtes, beheer van natuurlijke rijkdommen, mobiliteit, afvalbeheer, ruimtelijke ordening, gelijkheid van kansen, ...

De grondbeginselen van **duurzame ontwikkeling**:

Het begrip duurzame ontwikkeling vloeit voort uit het streven naar gedeelde verantwoordelijkheid t.a.v. de ontwikkelings- of groeimodi om meer respect te betuigen voor de leefomgeving en de populaties als antwoord op het verstoord planetair evenwicht en de zuiver economische logica.

Volgens de algemeen aanvaarde definitie is

“duurzame ontwikkeling een wijze van ontwikkeling die tegemoetkomt aan de behoeften van vandaag zonder de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang te brengen”

HISTORIEK IN SINT-GILLIS:

Sint-Gillis trad in 2007 toe tot de wereldwijde beweging en engageerde zich in februari 2008 formeel op dit vlak. De gemeente ondertekende vervolgens het Handvest van Aalborg¹ en zette diverse

¹ Het Handvest van Aalborg - het Handvest van Europese steden en gemeenten op weg naar duurzaamheid - spitst zich toe op tien grote principes (de engagementen van Aalborg) die de steden en lokale instellingen, die het Handvest ondertekenden, als prioritair uitgangspunt nemen voor hun beleid op het gebied van duurzaamheid. De conferentie van Aalborg +10 'Inspiring future' vormde de bevestiging van een gezamenlijke visie op de duurzame toekomst van onze steden en gemeenten.

acties in de steigers om in het kader van het Lokale Agenda 21 project een actieprogramma uit te rollen.

Bij die gelegenheid werd de bevoegdheid 'Schepen voor Duurzame Ontwikkeling' boven de doopvont gehouden en werd de Dienst voor Duurzame Ontwikkeling (Dienst DO) officieel geïnstalleerd. Die laatste is bevoegd voor de ontwikkeling van projecten die een positieve impact kunnen hebben op sociaal, milieu- en economisch niveau, maar coördineert ook het streven van het voltallige gemeentebestuur naar duurzame ontwikkeling op het grondgebied van Sint-Gillis.

Meteen bij aanvang startte het gemeentebestuur heel wat interessante projecten op. Door in de dynamiek van Agenda 21 te stappen beoogde de gemeente een driedig doel:

- Transversaliteit en meer coherentie brengen in het geheel van de tot dan toe nog vrij onafhankelijk gevoerde acties
- Versterken van die duurzame dynamiek en de betrokkenheid daarbij van alle diensten
- De uitgerolde acties meer zichtbaarheid en slagkracht geven.

De dienst DO (Duurzame Ontwikkeling) kwam uit de starblokken dankzij de "Agenda Iris 21" subsidies die het Gewest van 2008 tot 2010 toekende. Het College verbond er zich echter toe de werkgelegenheid binnen deze dienst een permanent karakter te geven en het project blijvend te maken door het Maisonecohuis, een "loket Duurzame Ontwikkeling", te openen. Dit heuse uithangbord van DO in Sint-Gillis dat de deuren in 2012 opende, vormt een venster op de projecten van burgers en van andere partners op het grondgebied.

Al sinds 2010 kan de gemeente bij het opzetten van thematische projectoproepen rekenen op de financiële steun van het Gewest. Ieder jaar opnieuw worden rond een specifiek thema Agenda Iris 21 projecten in de steigers gezet. Het jaar 2016 werd uitgeroepen tot het jaar van de biodiversiteit.

Vandaag beheert de dienst Duurzame Ontwikkeling met de steun van het gemeentebestuur tal van projecten (bijkomende informatie op de website van de gemeente Sint-Gillis

<http://www.stgilles.irisnet.be> of op die van het Ecohuis www.maisonecohuis.be).

DE BEHEERINSTANTIES:

De dienst DO werkt transversaal met diverse spelers die actief zijn rond verschillende instanties die werken aan de verduurzaming van het Lokale Agenda 21 project.

- Het Agenda 21 stuurcomité

Het stuurcomité is samengesteld uit het College van Burgemeester en Schepenen.

Dit comité keurt de opstelling van het Agenda 21 project, evenals alle projectgeledingen goed:

diagnose, actieplan, uitrollen van de acties, opvolging en eindevaluatie. Het stuurcomité zet ook de

krijtlijnen van het programma uit en behoudt de controle over het hele proces. Voordat een initiatief op touw kan worden gezet, moet dit orgaan zijn goedkeuring geven. Het stuurcomité heeft de beslissingsbevoegdheid.

- Het beheercomité

Het beheercomité vormt het orgaan tussen het beslissings- en het uitvoeringsniveau.

Het is samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende gemeentediensten die binnen hun respectieve afdelingen een zekere beslissingsmacht hebben of die door hun diensthoofden werden aangesteld als verbindingspersoon voor Agenda 21.

De rol van het beheercomité bestaat erin de voorstellen uit het programma van het stuurcomité naar de praktijk te vertalen. Het beheercomité staat het stuurcomité dan ook bij in het besluitvormingsproces.

De strategische plek van de comitéleden in de gemeentelijke hiërarchie staat tevens deels garant voor de duurzaamheid van het programma.

De leden van dit orgaan zijn ook bevoorrecht bemiddelaar tussen Agenda 21 en de verschillende gemeentediensten. Elk lid is ertoe gehouden onderhavige evaluatie tot een goed einde te brengen.

- Burgers en verenigingen

Bovendien worden burgers, verenigingen of enige andere derde betrokken bij de projecten gericht op het bevorderen van de duurzaamheid. Er is geen welomschreven orgaan om ze allemaal samen te brengen, maar ze spelen elk, volgens de aard van de projecten, een tastbare rol. Het Ecohuis, het burgerloket voor duurzame ontwikkeling, staat iedere dag van de week voor hen open. Heel wat aanvragen worden op dit niveau behandeld, maar evenzeer via de overige gemeentediensten, waaronder de Duurzame Wijkcontracten.

- De dienst Duurzame Ontwikkeling

Deze dienst staat in voor de coördinatie van het actieprogramma. Hij speelt een dragende rol bij de implementatie van de acties, maar staat ook in voor de opstelling en de technische opvolging van het programma. De dienst volgt de vordering van de projecten regelmatig op en zorgt voor de omkadering van de drie bovenvermelde organen. Anderzijds bereidt hij de vorderings- en opvolgingsvergaderingen voor, stuurt die aan en stelt de notulen ervan op.

De dienst sensibiliseert en informeert tevens de medewerkers, de bevolking en de verschillende lokale spelers. Anderzijds maakt die (volwaardig) deel uit van de 2 operationele instanties.

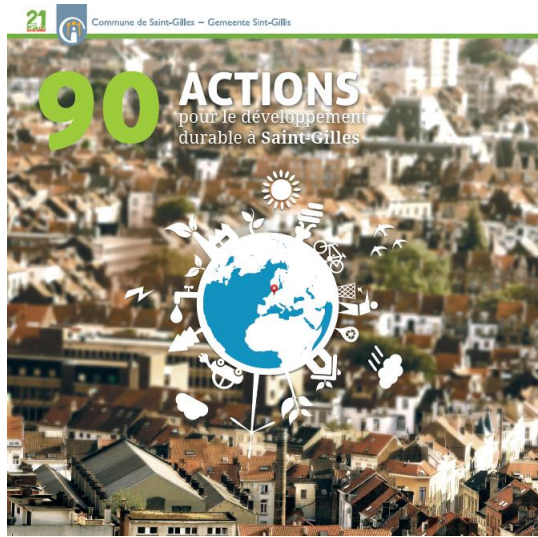
DE ACTIEPLANNEN:

▪ **2010 – 2012**

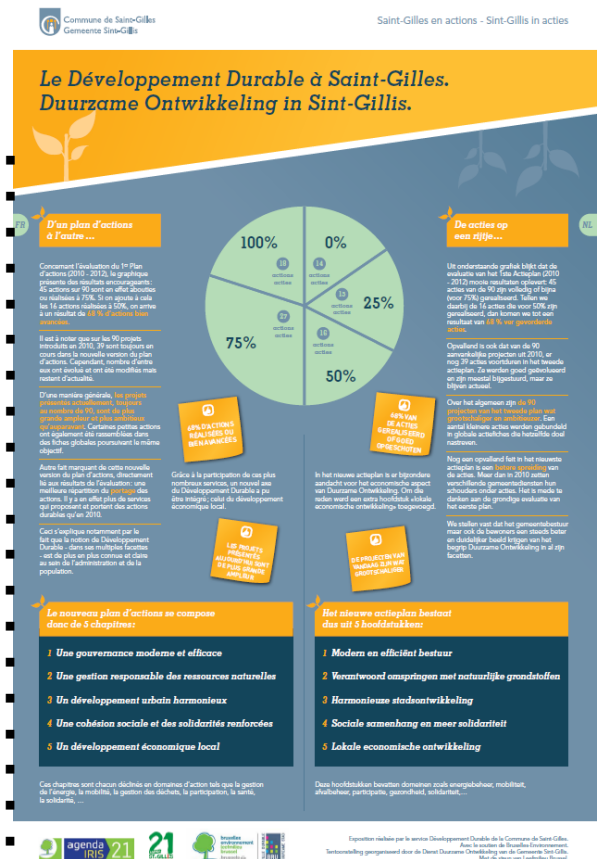
In haar vergadering van 27 oktober 2011 keurde het College het eerste Lokale Agenda 21 actieplan voor Sint-Gillis goed. Het werd tenuitvoergelegd in de periode van 2010 tot 2012.

Het omvatte 90 acties en werd aan het einde van het programma geëvalueerd. Algemeen maakte 68% van de projecten (meer dan 50%) vordering. Het evaluatieverslag kan bij de dienst duurzame ontwikkeling worden aangevraagd.

11

Het tweede actieplan 2013-2015 werd op 3 juli 2014 door het College goedgekeurd en omvat 91 acties. De verschillende projecten werden een voor een geëvalueerd.

- 2016-2018

Deze derde versie van het actieplan werd aan de Gemeenteraad van april 2016 voorgelegd.

FEEDBACK OVER HET ACTIEPLAN 2013 -2015:

Deze derde versie van het actieplan vormt een compilatie van alle acties die voor de jaren 2016 tot 2018 zijn voorzien of al lopen.

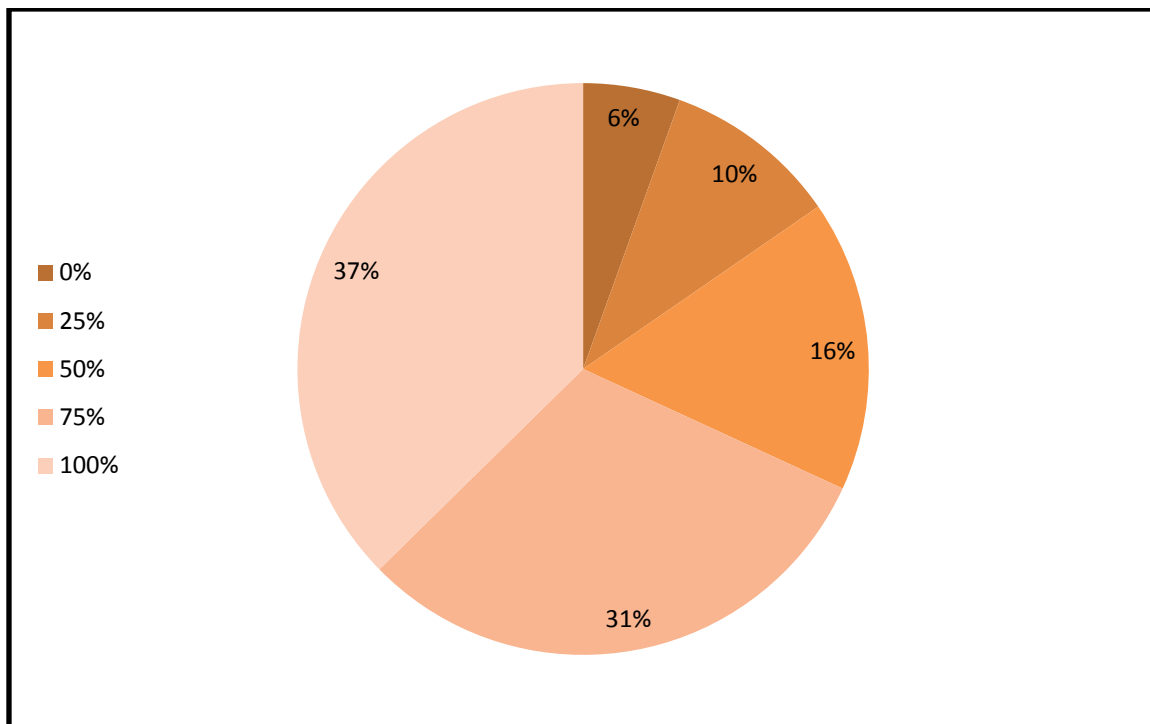
Het voltallige Beheercomité Lokale Agenda 21 werd bij de opstelling ervan betrokken.

Om het proces van continue verbetering dat aan duurzame ontwikkeling ten grondslag ligt te garanderen, neemt deze nieuwe versie de lessen in aanmerking die uit de evaluatie van het voorgaande plan van duurzame projecten tussen 2013 en 2015 werden getrokken.

We **evalueerden immers de voortgang van de projecten en werkten het actieplan in zijn geheel bij.**

Becijferde resultaten van de evaluatie van de acties 2013-2015²:

Onderstaande tabel toont heel bemoedigende resultaten: 62 acties zijn geslaagd of voor 75% uitgevoerd. Tellen we daar de 15 acties bij die voor 50% zijn gerealiseerd, dan komen we uit op een totaal van **84 % acties die goed zijn gevorderd.**

² Evaluatieverslag van de acties betreffende duurzame ontwikkeling 2013-14-15 – Goedgekeurd door het College van Burgemeester en Schepenen tijdens de zitting van 10/03/2016. Dit document is op verzoek verkrijgbaar bij de dienst duurzame ontwikkeling (02/533.95.90) van de gemeente.

Evoluties van het nieuwe actieplan 2016-2018:

Het actieplan omvat 5 grote pijlers:

1. Modern en efficiënt bestuur
2. Verantwoord beheer van natuurlijke hulpbronnen
3. Evenwichtige stedelijke ontwikkeling
4. Sterkere solidariteit en meer sociale cohesie
5. Lokale economische ontwikkeling

Elk van die pijlers werd onderverdeeld in 19 verschillende actiedomeinen.

Merk op dat de projecten die we nu voorstellen omvangrijker zijn. Het voorgaande actieplan bevatte een aantal “goede intenties” die we uit deze versie weglieten. Bepaalde “kleine” acties werden ook samengevoegd in meer algemene fiches die we de naam “moederfiches” meegaven en die de transversaliteit van bepaalde projecten in aanmerking neemt.

Deze nieuwe versie van het document vertoont nog een ander opvallend feit dat rechtstreeks met de evaluatieresultaten samenhangt, nl. een betere verdeling van het draagvlak van de acties. Na een hertekening van het organogram van het bestuur werden nieuwe diensten in het leven geroepen; dat straalde af op de diversiteit van de projectpromotoren (zie samenvattende tabel aan het einde van het document).

Maar dit valt ook te verklaren doordat het begrip “duurzame ontwikkeling” - in zijn vele facetten - steeds meer aan bekendheid wint en voor administratie en bevolking duidelijker wordt.

Nog een aantal belangrijke vaststellingen

- Het aantal projecten op het vlak van “participatie” en “biodiversiteit en groene ruimten” verdubbelde ten opzichte van het laatste plan.
- Een nieuw domein deed zijn intrede: “voeding”
- Er worden vaker scholen gemeld.

De acties

1. Modern en efficiënt bestuur

HR-BEHEER EN KWALITEIT VAN DE DIENSTVERLENING

PARTICIPATIE

NABIJHEID EN TOEGANKELIJKHEID VAN DE DIENSTEN

OVERHEIDSOPDRACHTEN

FICHE NR.1.1.1 Een intern communicatienet (Intranet)

Beschrijving van de actie:

Wat is dat Sint-Gillis intranet?

Het Sint-Gillis Intranet is in de eerste plaats een **communicatiemiddel** tussen:

- Iedere ambtenaar en het Departement Personeel en HRM (afwezigheden, vakantie, salaris, dienstorders en -nota's, voordelen, ...)
- Iedere ambtenaar en andere diensten van de gemeente waarmee hij samenwerkt of die hij nodig heeft, zoals de diensten informatica, drukkerij, reserveren van zalen...
- Iedere ambtenaar en andere collega's om allerlei zelfs niet-beroepsmatige informatie uit te wisselen, zoals kleine advertenties, ...

Het beveiligde intranet is overal voor alle gemeentelijke ambtenaren toegankelijk via een login en een wachtwoord. Wie op het werk geen computer heeft, krijgt een professioneel e-mailadres en kan het intranet dus ook thuis of via iedere informatiedrager, zoals tablets, smartphones, ... raadplegen

Via de internetsite van de gemeente kan ook informatie over het leven in Sint-Gillis worden uitgewisseld.

Waarom intranet?

Om alle professionele informatie die de ambtenaren van de administratie kunnen interesseren op een plaats te verzamelen. En zodoende:

- De interne communicatie te verbeteren en te vergemakkelijken (snellere uitwisseling);
- Ervoor te zorgen dat mailboxen niet vollopen (de informatie wordt selectiever gestuurd en besprekingen enkel door belanghebbenden en/of betrokkenen opgevolgd);
- De toegang tot de informatie te organiseren vanuit het standpunt van de gemeentelijke ambtenaar en niet enkel volgens diensten en departementen (vb.: reiskosten worden op een plaats gebundeld voor wie terugbetaling wenst, en niet georganiseerd volgens de dienst die voor de terugbetaling verantwoordelijk is → de informatie is vlotter terug te vinden);
- Alle communicatietypes tussen collega's, binnen een dienst of departement, tussen verschillende diensten of departementen, van gebruiker naar het GB en van het GB naar de gebruiker aanmoedigen
- De opvolging van de verzoeken om logistieke bijstand vereenvoudigen en versnellen (vb.: zalen en materieel reserveren, informatica-incidenten, onderhoud van meubilair, dringende schoonmaakopdrachten → mogelijkheid om die online te volgen: wordt behandeld, in uitvoering, probleem opgelost...).

Dienst die de actie beheert: departement Personeel en HRM

Partners: CIBG + een secretaris van de administratie belast met interne communicatie + een administratief secretaris

Planning:

2016: voortzetting en afronding van de ontwikkelingsfase + implementatie van de tool / 2017: ontwikkeling van een grotere en betere interne communicatie die bijkomend wordt vergemakkelijkt door het intranet (de informatie wordt van de basis naar de top en omgekeerd, maar ook transversaal verspreid en gedeeld); dit verloopt in samenhang met de doelstellingen van de personen belast met documentair beheer en administratieve vereenvoudiging.

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder e-mails
- **Sociaal:** meer en betere interne communicatie dankzij het intranet (de informatie wordt van de basis naar de top en omgekeerd, maar ook transversaal verspreid en gedeeld): meer welzijn op het werk (vereenvoudigde toegang tot informatie, delen van suggesties, valoriseren van interne taken)
- **Economisch:** onrechtstreekse economische voordelen door energie te besparen en door de communicatiestroom beter te richten
- **Participatie:** een grotere persoonlijke betrokkenheid bij de ontwikkeling van de bedrijfscultuur
- **Bestuur:** betere interne communicatie, transparantie

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Intranet ingevoerd	Ja/Neen			
Jaarlijks gepubliceerd aantal artikelen	Aantal			
Bezoekers per jaar	Aantal			

HR-BEHEER EN KWALITEIT VAN DE DIENSTVERLENING

19

FICHE NR.1.1.2 Beheer uitlenen materiaal aan het publiek**Beschrijving van de actie:**

Het gemeentebestuur kan aan verenigingen of inwoners materiaal zoals tenten, stoelen, tafels, herbruikbare bekers, ... uitlenen voor evenementen.

Geheel in lijn met het nieuwe “Evenementenreglement” centraliseert de dienst Evenementen sinds januari 2016 alle aanvragen die met openbare evenementen samenhangen.

Bovendien wil de dienst samenwerken met de dienst duurzame ontwikkeling rond middelen om het duurzame karakter van projecten aan te moedigen.

Dienst die de actie beheert: dienst Coördinatie Evenementen

Partners: /

Planning: Invoering vanaf januari 2016

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** door het uitlenen van materieel te optimaliseren is het mogelijk de aankoop van materieel te vermijden (preventie van afval bij de bron)
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** besparingen op het vlak van menselijke energie (tijd), maar ook financieel (meer bepaald door de invoering van een waarborgsysteem voor het ter beschikking gestelde materieel)
- **Participatie:** dienst aan de burgers
- **Bestuur:** goed beheer van materieel van de gemeente

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal uitleenaanvragen	Aantal			
Aantal maal dat de waarborg werd gebruikt	Aantal			

HR-BEHEER EN KWALITEIT VAN DE DIENSTVERLENING

20

FICHE NR.1.1.3 Uitlenen van materieel tussen crèches**Beschrijving van de actie:**

Om de kosten te beperken en materiaal beter te benutten lenen de crèches elkaar onderling speelgoed, boeken of allerhande pedagogisch materiaal uit.

Bovendien wordt er bijzondere aandacht besteed aan de duurzaamheid van het gekozen materiaal: minder kunststof, meer hout. Er wordt speelgoed van betere kwaliteit aangekocht en in de mate van het mogelijke wordt speelgoed dat stuk of versleten is, hersteld.

We stelden vast dat er tussen de crèches geen spelen en boeken worden uitgewisseld; oorzaak daarvan moet worden gezocht bij organisatorische en logistieke redenen. Materiaal zoals stoelen, tafels, veiligheidshekken of buitenspelen veranderen dan weer wel regelmatig van locatie.

Dienst die de actie beheert: dienst van het Jonge Kind

Partners: /

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder verbruik, kleinere ecologische voetafdruk en minder afval
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** schaaieconomieën op het vlak van materiaal
- **Participatie:** de verschillende crèches moeten worden betrokken en zich achter de actie scharen
- **Bestuur:** uitlenen tussen crèches onderling, rationeel beheer van openbare hulpmiddelen.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
<i>Budget voor de aankoop van pedagogisch materiaal</i>				
Gewoon materiaal	€			
Buitengewoon materiaal	€			

HR-BEHEER EN KWALITEIT VAN DE DIENSTVERLENING

21

FICHE NR. 1.1.4 Naar een vlottere toegang tot informatie**Beschrijving van de actie:**

Momenteel wordt de digitalisering van de gemeentearchieven voorbereid, met als doel:

- De toegang tot informatie via digitale kanalen te vereenvoudigen;
- De beveiliging en het behoud van de digitale informatie te verzekeren;
- Een gedeelde digitale ruimte in te voeren;
- De kosten voor de productie en opslag van documenten te rationaliseren.

Dienst die de actie beheert: dienst Archieven

Partners: alle diensten van het gemeentebestuur

Planning: 2015 – 2020 (2022 einde van de software-implementatie)

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** de productie van papieren documenten (en het gigantische gebruik van kopieermachines) beperken
- **Sociaal:** het archievenpatrimonium van Sint-Gillis via digitale weg openstellen voor een zo groot mogelijk publiek
- **Economisch:** de productie van papieren documenten en hun opslagkosten (infobesitas) beperken - De informatie sneller toegankelijk maken
- **Participatie:** participatie van alle gemeentediensten, burgers, onderzoekers: gedeelde werkruimte.
- **Bestuur:** een goede governance van de informatie, transparantie en administratieve vereenvoudiging, e-government, geïntegreerd gegevensbeheer, veiligheid van digitale documenten, snelle besluitvorming, behoud van digitale informatie.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal raadplegingen van de digitale archieven	Aantal			
Digitale archieven	Antal			

HR-BEHEER EN KWALITEIT VAN DE DIENSTVERLENING

22

FICHE NR.1.1.5 Administratieve vereenvoudiging**Beschrijving van de actie:**

In april 2015 besliste de gemeente een speciale cel administratieve vereenvoudiging op te richten.

Het Stuurcomité, samengesteld uit twee schepenen, de gemeentesecretaris, de gemeenteontvanger en een werkgroep, kwam in december 2015 voor het eerst samen.

Doel van deze cel is:

- De procedures, formulieren en bestaande administratieve vereenvoudigingen in kaart brengen
- Die procedures voor een vereenvoudigde benadering beschrijven en analyseren
- De documenten dematerialiseren
- De bestaande werkwijzen delen en hierover van gedachten wisselen

Dienst die de actie beheert: cel administratieve vereenvoudiging

Partners: Informaticadienst / dienst archieven / adviseur risicobeheer / alle gemeentediensten

Planning: 2016: elektronische bestelbonnen / 2017: elektronische facturatie / 2018:

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder afval aan de bron (papierafval)
- **Sociaal:** minder procedures voor de burger.
- **Economisch:** schaaieconomieën / tijdwinst voor de medewerkers
- **Participatie:** betrokkenheid van het voltallig personeel en van alle diensten
- **Bestuur:** efficiënte en rationele werking van de administratie

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Bijeenkomsten van het Stuurcomité	Aantal			
Vereenvoudigde formaliteiten	Aantal			

HR-BEHEER EN KWALITEIT VAN DE DIENSTVERLENING

23

FICHE NR.1.1.6 Herinschakeling van arbeiders via art. 60-contract**Beschrijving van de actie**

Het gemeentebestuur en zijn verschillende diensten³ werken met een veertigtal personen die in dienst zijn met een contract artikel 60. Dat contract biedt werkgelegenheid aan personen ouder dan 50 jaar. Het personeel kan indien nodig tijdens de duur van de contracten een alfabetiseringscursus volgen om de beginselen van de Franse taal via de sociale promotie van Sint-Gillis te verwerven.

Het doel is de werknemers art. 60 alle troeven aan te reiken om aan het einde van het contract te solliciteren.

Dienst die de actie beheert: Personeelsdienst.

Partners (intern en extern): OCMW / Betreffende gemeentediensten.

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** participatie aan de netheid van de gemeente
- **Sociaal:** professionele herinschakeling via een contract dat, afhankelijk van de leeftijd, 1 tot 2 jaar loopt
- **Economisch:** lagere loonkost voor het gemeentebestuur
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** ondersteuning van de stappen van het Gemeentebestuur op het vlak van socioprofessionele inschakeling

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Personen aangeworven in het kader van een artikel 60-contract	Aantal			

³ Diensten en aantal personen dat in 2015 werd aangeworven: Openbare netheid 44 personen, Werkzaamheden gebouwen (3 pers), Transport (5 pers), Onderhoud (6 pers), Aanplantingen (3 pers), PGSB (toezicht) (2 pers), Preventie (toezicht) (2 pers), Sport (arbeiders) (2 pers), Onderwijs (onderhoud) (5 pers) en Crèches (arbeiders) (3 pers)

HR-BEHEER EN KWALITEIT VAN DE DIENSTVERLENING

24

FICHE NR.1.1.7 Het welzijn op het werk aanmoedigen door het personeel opleidingen aan te bieden**Beschrijving van de actie:**

In het kader van het opleidingsplan 2016-2018 biedt de dienst Personeel en HRM een “eco-module” aan. In die opleiding bedoeld voor gemeentepersoneel komen verschillende aspecten aan bod zoals afvalbeheer, energiebeheer, gezondheid en hun verband met binnenhuisvervuiling en duurzame voeding.

De interne organisatie van deze opleidingen zorgt ervoor dat de opleiding beter op de specifieke behoeften van het personeel kan worden afgestemd (“à la carte opleiding”).

Dienst die de actie beheert: personeel en HRM

Partners: dienst DO/ Ecohuis

Planning:

2e kwartaal 2016: goedkeuring door het College van het opleidingsprogramma 2016-2018.

3e kwartaal 2016: aanbod aan opleidingen.

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** bewustmaking rond milieubescherming
- **Sociaal:** aanbod van opleidingen voor het personeel, welzijn op het werk,
- **Economisch:** /
- **Participatie:** opleidingen op vrijwillige basis
- **Bestuur:** aanbod van kwaliteitsopleidingen, human resources beheer

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal eco-opleidingen verstrekt per jaar	Aantal	/		
Aantal deelnemers per jaar	Aantal	/		

HR-BEHEER EN KWALITEIT VAN DE DIENSTVERLENING

25

FICHE NR.1.1.8 Oprichting van een cel voor het beheer van overheidsopdrachten**Beschrijving van de actie:**

Het gemeentebestuur lanceert elk jaar vele honderden overheidsopdrachten. Tot dusver hield de dienst die het meeste gebruik maakte van de diensten, werken of producten zich met de gunning van de overheidsopdracht voor de hele Administratie bezig. In werkelijkheid was de kennis van de overheidsopdrachten in uitvoering en van de ondernemingen waaraan ze werden gegund, niet optimaal of pertinent.

En dus werd het plan opgevat van een interne cel overheidsopdrachten die vanaf 1/04/2016 een feit wordt.

De cel bestaat uit een dienst gespecialiseerd in de procedure van overheidsopdrachten en neemt op middellange en lange termijn een groot deel van de overheidsopdrachten die door de gemeente worden gegund over.

Zij sluit de overheidsopdrachten voor de overige diensten, bepaalt de bestekken en leidt de procedures die de wetgeving op de overheidsopdrachten voorziet tot aan de gunning.

De oprichting van deze centrale zorgt voor

- het centraliseren van identieke of gelijkaardige aankopen
- vermijdt een veelvoud aan kleine procedures
- een rationelere aanwending van energie
- besparingen op de aankoopkosten
- vermijdt procedurefouten

De integratie van sociale en duurzame clausules en binnenkort van het genderbeleid in overheidsopdrachten behoort tot de toekomstige taken van deze cel.

Dienst die de actie beheert: dienst **Gemeentelijke Eigendommen**

Partners: Alle gemeentediensten

Planning: Deze cel wordt op 1 april 2016 functioneel

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** opname van duurzame clausules in overheidsopdrachten die dit toelaten
- **Sociaal:** opname van sociale clausules in overheidsopdrachten die dit toelaten
- **Economisch:** schaalbesparingen
- **Participatie:** betrokkenheid van de gemeentediensten
- **Bestuur:** duidelijk en transparant beheer van de overheidsopdrachten binnen het Bestuur

Indicatoren:

26

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Behandeld aantal overheidsopdrachten	Aantal			
Aantal overheidsopdrachten waarvoor advies aan andere diensten werd verstrekt	Aantal			

PARTICIPATIE

FICHE NR.1.2.1 Ondersteunen van burgerinitiatieven

Beschrijving van de actie:

Burgerparticipatie is een van de fundamenteën van Duurzame Ontwikkeling.

Binnen hun traditionele werking is er bij administraties weinig ruimte voor burgerparticipatie. Een van de doelstellingen van de dienst DO bestaat er dan ook in participatie, en meer bepaald burgerparticipatie, aan te moedigen.

Het Ecohuis wil toegankelijk zijn voor de bevolking.

In Sint-Gillis werden uiteenlopende actiemiddelen geïmplementeerd: materiële steun, methodologische steun, steun voor *netwerking*, *financiële steun*, ...

PARTICIPATIE

FICHE NR.1.2.1.A Projectoproep Eco-burgers

Beschrijving van de actie:

Sinds 2013 lanceert de dienst Duurzame Ontwikkeling jaarlijks een “projectoproep Eco-burgers”. Doel is de invoering te vereenvoudigen van innoverende acties bedoeld om de sociale cohesie op plaatselijk niveau (straat, wijk, ...) in de hand te werken, zonder de bescherming van het milieu daarbij uit het oog te verliezen.

Deze oproep staat open voor particulieren en verenigingen en wil alle inwoners van Sint-Gillis de kans geven om als spelers bij te dragen tot de verbetering van de leefomgeving van hun gemeente.

De geselecteerde projecten krijgen financiële steun en worden tijdens de ontplooiing begeleid door een expert sociale cohesie, sociale innovatie of milieu (afhankelijk van de noden van het project).

Vanaf 2016 start een samenwerking tussen de dienst Participatie en de dienst Wijkcontracten zodra grotere of meer projecten kunnen worden verwezenlijkt.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: dienst Duurzame Wijkcontracten / Dienst Tewerkstelling - opleiding - participatie

Planning: doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** ondersteuning van duurzame burgerinitiatieven met een sterke milieucomponent
- **Sociaal:** doel van de oproep: de sociale cohesie op plaatselijk niveau bevorderen
- **Economisch:** bepaalde ondersteunde initiatieven kunnen parallelle economieën, hergebruik en “gratis” uitwisseling van ervaring en diensten promoten
- **Participatie:** projectoproep voor participatieve initiatieven
- **Bestuur:** burgerparticipatie ondersteunen is voor het bestuur een middel om zich open te stellen voor de bevolking en om vlotter toegankelijk te zijn.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Projecten Eco-burgers geselecteerd per jaar	Aantal			
Aan de projectoproep toegekend budget	€			

PARTICIPATIE

29

FICHE NR.1.2.1. B Materiële steun aan burgerinitiatieven

Beschrijving van de actie:

Om echt grootschalig te kunnen worden, ontbreekt het burgerinitiatieven vaak aan de nodige middelen. Afgezien van de financiële steun die in het kader van de projectoproep eco-burger wordt aangeboden, wenst de dienst Duurzame Ontwikkeling het publiek bij de invoering van de participatieacties ook daadwerkelijk bij te staan.

Binnen die logica beschikt het Ecohuis over een animatieruimte die het beschikbaar stelt van inwoners die bij duurzame projecten betrokken zijn; dat gebeurt via de ondertekening van een door het College goedgekeurde gebruiksovereenkomst.

Het vereiste en aanwezige vergadermateriaal kan er kosteloos worden gebruikt.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Eco&Co (dienst CBVV – OCMW van Sint-Gillis)

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** de zaal wordt enkel ter beschikking gesteld in het kader van de duurzame ontwikkelingsprojecten
- **Sociaal:** steun aan activiteiten die ontmoetingen tussen burgers in de hand werken
- **Economisch:** kosteloze terbeschikkingstelling
- **Participatie:** steun aan burgerparticipatie
- **Bestuur:** toegankelijkheid van het Bestuur

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Gebruik van de animatiezaal van het Ecohuis door burgers / jaar (Aantal gebruiksovereenkomsten)	Aantal			

FICHE NR.1.2.1.C Methodologische ondersteuning van burgerprojecten

Beschrijving van de actie:

De dienst DO houdt zich ter beschikking om methodologische ondersteuning te bieden ongeacht of de steunaanvragen kaderen binnen projectoproepen dan wel afkomstig zijn van individuen die via de onthaaldienst van het Ecohuis worden overgemaakt.

Sinds de oprichting sprokkelde de dienst heel wat ervaring bijeen met uiteenlopende vormen van burgerparticipatie; afgezien van de methodologische instrumenten zoals specifieke communicatiemiddelen, kan deze dienst de burgers dus in hun initiatieven ondersteunen.

Bovendien speelt de dienst door de terreinkennis, de initiatieven in uitvoering en de interne werking van de administratie een belangrijke rol bij netwerking.

Dit werk gebeurt zowel binnen het Bestuur (via een transversale samenwerking met meer bepaald de andere diensten van de gemeente), maar ook ten aanzien van het publiek: doorstroming van informatie over projectoproepen, burgerinitiatieven (duurzame wijken, groene wijken, ...), het onderling in contact brengen van verschillende betrokkenen, ...

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Eco&Co (dienst CBVV – OCMW van Sint-Gillis)

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** doorstroming van milieu-informatie binnen de Administratie
- **Sociaal:** steun aan burgerprojecten / burgers en de gemeentediensten in contact brengen
- **Economisch:** doorstroming naar de verschillende diensten van het Bestuur van informatie over projectoproepen of over mogelijke bestaande subsidiëring of methodologische steun
- **Participatie:** steun aan burgerprojecten
- **Bestuur:** toegankelijkheid van het Bestuur

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Interventies in transversale projecten gemeente / burgers	Aantal			

FICHE NR.1.2.2 Mini-wijkcontracten in scholen

Beschrijving van de actie:

Het algemene doel van de “mini-wijkcontracten” is kinderen te betrekken bij de verschillende participatieve projecten en de cohesie binnen de wijk te versterken.

École communale 1-2, die midden in de perimeter van het Wijkcontract “Park – Alseberg” ligt, telt zowat 400 leerlingen (kleuter- en lagere school) die overwegend in Sint-Gillis wonen; ieder jaar komen er in de school nieuwe buitenlandse kinderen toe. Het “mini-contract” project wil bijdragen tot de maatschappelijke integratie van de kinderen en hun families door in een burgerinitiatief te stappen.

Het mini-contract zal nog tot het einde van het schooljaar 2015-2016 (juni 2016) in de school lopen.

Vanaf september 2016 gaat het mini-contract op in het nieuwe wijkcontract “Voorplein-Morichar”.

Dat wijkcontract richt zich tot verschillende kleuter-, lagere en middelbare scholen (7 instellingen in totaal); ook instellingen van bijzonder lager onderwijs zijn hierbij betrokken.

De algemene doelstellingen blijven behouden. Naast een reeks andere participatieve projecten worden de leerlingen ook betrokken bij de inrichting van het Marie Jansonplein.

Ook binnen de schoolinstellingen zullen verschillende inrichtingsprojecten worden gestart.

Het mini-contract blijft tot juni 2019 in deze scholen lopen (m.a.w. gedurende drie schooljaren).

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Wijkcontracten

Partners: gemeentescholen en de dienst Onderwijs / Eco-Innovatie / De Boerderij Nos Pilifs / vzw Arkadia / MIVB / Huis van Culturen / La Tricoterie / Dienst Nederlandstalige Aangelegenheden (partnerschap bibliotheek, Sint-Gillis School, Pianofabriek)

Planning:

Gemeenteschool 4: aanvang september 2013 tot einde augustus 2016

Scholen “Voorplein-Morichar”: aanvang september 2016 tot einde augustus 2019

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

➤ **Leefmilieu:** kinderen sensibiliseren voor de natuur

Gemeenteschool 1-2: aanleg van een “moestuin op wieltjes” en van een tuin met fruitbomen op de hoger gelegen speelplaats

Gemeenteschool 4: aanleg van een moestuin op de speelplaats

➤ **Sociaal:** de gebruikers buiten de school een kijkje laten nemen zodat ze hun wijk (opnieuw) ontdekken, zich openstellen voor de omgeving via diverse animaties, geleide bezoeken, maar ook ontmoetingen

➤ **Economisch:** /

- **Participatie:** kinderen maken kennis met de participatieve processen:
Gemeenteschool 1-2: deelneming aan de organisatie van het schoolfeest en aan een
 algemene vergadering van het WC in juni 2013

32

Gemeenteschool 4: via verschillende activiteiten ontdekken of herontdekken klassen diverse facetten van de wijk, onder meer plaatsen en sites die binnen het Wijkcontract Bosnië worden (her)aangelegd (ECAM, OCMW, Bosniëstraat, Koningslaan, ...), geven ze hun advies en uiten ze hun ideeën over toekomstige projecten en nemen ze deel aan verschillende festiviteiten intra- en extra-muros (schoolfeest, algemene vergadering WC, feest Koningslaan, feest Belgradostraat, ...)

- **Bestuur: /**

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal workshops, bezoeken, ontmoetingen / jaar	Aantal			
Aantal betrokken kinderen /jaar	Aantal			

PARTICIPATIE

33

FICHE NR.1.2.3 Crèches met ouderparticipatie

Beschrijving van de actie:

De crèche “Ketje” die in 2006 de deuren opende, is een crèche met “ouderparticipatie”. De vzw wordt beheerd door een beheerscomité dat samenwerkt met de schepen voor het jonge kind en instaat voor het dagelijks beheer, de aanwerving van personeel en het financieel beheer.

De participatie van ouders vertaalt zich concreet in het houden van permanenties waarvan de duur in verhouding staat tot de tijd dat het kind in de crèche aanwezig is. De ouder die mee voor de permanentie zorgt, helpt het personeel, zonder daar echter deel van uit te maken. Hij of zij is voor wat de omkadering van de kinderen betreft dus gehouden aan de richtlijnen van het personeel. De hulp kan de vorm aannemen van het onthaal van de kinderen, animatie van de activiteiten, hulp bij de maaltijden of nog kleine knutsel-, schoonmaak-, decoratiewerkjes, ...

De permanentie laat de ouders toe zich in te zetten voor de leefplek van hun kinderen en zich die eigen te maken. Dat maakt het voor ouders en kind ook gemakkelijker om van elkaar gescheiden te zijn.

Gezien het succes van het project is het de bedoeling om het aantal plaatsen van deze crèche op te trekken van 22 naar 37.

Dienst die de actie beheert: dienst van het Jonge Kind

Partners: Vzw Réseau saint-gillois des minis crèches

Planning: 2016: optrekken van het aantal plaatsen in de crèche met 15

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** /
- **Sociaal:** stelt de ouders in staat zich in te zetten voor de leefplek van hun kinderen, instandhouding van de band tussen ouder en kind, maakt ontmoetingen tussen ouders mogelijk, uitwisseling van ervaringen, draagt bij tot een goede relatie tussen personeelsleden van de crèche en de ouders, ...
- **Economisch:** hogere doeltreffendheid van het personeel en arbeidsduurvermindering.
- **Participatie:** actieve participatie door samenwerking
- **Bestuur:** modern en exemplarisch bestuursstelsel.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal ouders dat de permanenties verzekert	Aantal			
Aantal kinderen in de crèche	Aantal			
Aantal permanenties yren	Aantal			

NABIJHEID EN TOEGANKELIJKHEID VAN DE DIENSTEN

FICHE NR.1.3.1

Wijkconciërges

34

Beschrijving van de actie:

Met de invoering van een dienst “wijkconciërge” beoogt Sint-Gillis twee doelstellingen: de overheid beter vertrouwd maken met de bekommernissen van de burgers (vooral wat netheid, beheer van de openbare ruimte, preventie, enz. aanbelangt), maar ook de kwaliteit van de dienstverlening aan de bevolking verbeteren.

De Wijkconciërge wordt een aanspreekpunt voor de inwoners en is binnen een beperkte perimeter verantwoordelijk voor alle terreinactoren. Zijn of haar taak bestaat erin schade aan de openbare ruimte en afvalproblemen zo snel mogelijk een halt toe te roepen. Binnen de toegewezen perimeter kan hij of zij ook worden belast met de coördinatie van de preventieteams.

Dienst die de actie beheert: departement Preventie / UNEUS

Partners: openbare Ruimte / Openbare Netheid / Programma Grootstedenbeleid / Ecohuis / Dienst Preventie / politiezone / ANB / Atrium / Mobiel Brussel /...

Planning: 2016: invoering van de eerste wijkconciërge. 2017: evaluatie, eventuele aanpassingen en invoering van nieuwe conciërges (maximum 6 volgens de beschikbare budgettaire middelen).

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** beter afvalbeheer, de bevolking sensibiliseren rond milieuthema's
- **Sociaal:** opleiding en tewerkstelling van laaggeschoolden
- **Economisch:** aantrekkelijkheid van de wijken verhogen
- **Participatie:** betere dialoog tussen de bevolking en de gemeentediensten
- **Bestuur:** transversaal en multidisciplinair beheer van de openbare ruimtes, grotere efficiëntie van de teams die hiermee zijn belast, betrokkenheid van de inwoners (de structurele behoeften van de bewoners worden beter in aanmerking genomen, enz.)

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal aangestelde conciërges	Aantal			
Aantal interventies van de Dienst Netheid na contact met de wijkconciërge	Aantal			
Aantal interventies van de Dienst Preventie na contact met de wijkconciërge	Aantal			
Aantal interventies van de politiediensten na contact met de wijkconciërge	Aantal			

FICHE NR.1.3.2 EcoHuis: burgerloket duurzame ontwikkeling

Het Ecohuis dat in september 2012 de deuren opende, kwam er op initiatief van de Burgemeester van Sint-Gillis; hij wilde immers voor de burgers een nabijheidsdienst creëren waar ze met al hun vragen over duurzame ontwikkeling terecht kunnen.

In het gebouw (een Voorbeeldgebouw) zijn twee heel verschillende diensten ondergebracht, die niettemin een vergelijkbare aanpak volgen. Het betreft de Gemeentelijke Dienst Duurzame Ontwikkeling (2 personen) en de dienst Eco&Co van de vzw CBVV, dat een project is van het OCMW van Sint-Gillis (4 personen). Door de aanwezigheid van twee diensten op een enkele plek kan er gemakkelijker op iedere aanvraag gecoördineerd en specifiek worden geantwoord. Doel is een oplossing aan te reiken die zo dicht mogelijk bij de behoeften van de bewoners aansluit.

Om deze doelstelling te bereiken organiseert het Ecohuis regelmatig workshops, informatiesessies, filmvoorstellingen, collectieve vergaderingen, enz. Belangstellenden kunnen hier ook terecht voor uiteenlopende documentatie, spelen of

tools die samenhangen met milieubeheer en duurzame ontwikkeling.

Alleen al het ontwerp van het gebouw toont aan dat er redelijke oplossingen bestaan die kunnen worden toegepast op zoveel andere gebouwen in Sint-Gillis.

Heel regelmatig gaan hier workshops door rond energie, voeding, budget, afval enz. De twee diensten zorgen elk op zich voor de animatie van de betreffende workshops.

NABIJHEID EN TOEGANKELIJKHEID VAN DE DIENSTEN

36

FICHE NR.1.3.2.A Ecohuis: opleidingscentrum en thema-workshops

Beschrijving van de actie:

Het Ecohuis biedt het publiek verschillende workshops georganiseerd door Eco&Co (dienst van het CBVV in samenwerking met het OCMW van Sint-Gillis) of door de dienst Duurzame Ontwikkeling aan. Die workshops gaan over verantwoorde consumptie (energie besparen, gezonde voeding, waterlekken opsporen,...) of over duurzame technieken (composteren met een wormenbak, nestkastjes bouwen, zaden,...). Sommige bijeenkomsten zijn eerder informatief, andere meer ludiek, maar steeds willen ze het publiek aanzetten tot duurzame gedragingen. Doorgaans worden de workshops georganiseerd door het Ecohuis, maar ook andere partners kunnen het voortouw nemen (scholen Pianofabriek,...)

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: eco&Co (CBVV – OCMW van Sint-Gillis) / lesgevers gespecialiseerd in de verschillende thema's

Planning: Doorlopende actie sinds het Ecohuis in september 2012 openging

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** alle aangeboden workshops werken rond milieubesef. Hier wordt zoveel mogelijk gerecycleerd materiaal gebruikt.
- **Sociaal:** heel wat workshops richten zich tot een kansarm publiek dat zo ook de kans krijgt om "gezond" en spaarzaam te leven. Dit is ook een gelegenheid om ideeën uit te wisselen en anderen te ontmoeten.
- **Economisch:** heel wat workshops willen de deelnemers helpen om minder uit te geven. De workshops zijn gratis.
- **Participatie:** alle inwoners van Sint-Gillis die willen deelnemen, zijn hier welkom.
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Workshops georganiseerd door het Ecohuis	Aantal			
Workshops georganiseerd op vraag van een extern partner	Aantal			
Deelnemers aan de workshops per jaar	Aantal			

NABIJHEID EN TOEGANKELIJKHEID VAN DE DIENSTEN

37

FICHE NR.1.3.2.B Ecohuis – documentatiecentrum

Beschrijving van de actie:

Sinds de opening beschikt het Ecohuis over een gezamenlijk documentatiecentrum van de dienst Duurzame Ontwikkeling van de gemeente Sint-Gillis en Eco&Co (dienst van het CBVV in samenwerking met het OCMW van Sint-Gillis). Inwoners kunnen er verschillende referentiewerken, dvd's en gezelschapsspelen rond duurzame ontwikkeling uitlenen of raadplegen. Verder zijn er ook gespecialiseerde tijdschriften, maar ook technische tools ter beschikking (Wattmeter en CO-melder).

Op het ogenblik van de evaluatie van Agenda 21 2013-15 was het succes van het documentatiecentrum matig. In twee jaar tijd werden slechts 28 werken uitgeleend. Om daar beterschap in te brengen worden de inspanningen de komende jaren gehandhaafd.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Eco&Co (CBVV – OCMW van Sint-Gillis) / gemeentelijke bibliotheken

Planning: 2016-2018: bevoorrading van het documentatiecentrum en een intensere communicatie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** heel wat werken over milieuthema's / Het gratis ter beschikking stellen van tools werkt ook hergebruik in de hand / Inwoners kunnen werken binnenbrengen die ze zelf niet langer willen bewaren.
- **Sociaal:** iedereen is welkom, met name verenigingen die willen sensibiliseren rond DO en een meer kansarm publiek dat zich tot Eco&Co (CBVV – OCMW van Sint-Gillis) richt voor workshops rond energiebesparing, schuldenlast,...
- **Economisch:** het ontlenen van de werken is gratis. Heel wat werken bevatten tips om te consuminderen en dus onrechtstreeks geld uit te sparen.
- **Participatie:** de tools zijn ter beschikking, maar de burgers moeten ze zelf ontlenen of het gewenste opzoekingswerk verrichten.
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Werken en tools die ter beschikking zijn	Aantal			
Ontleende boeken	Aantal			
Ontleende spelen	Aantal			
Ontleende technische tools	Aantal			
Ontleende dvd's	Aantal			
Raadplegingen ter plaatse	Aantal			

NABIJHEID EN TOEGANKELIJKHEID VAN DE DIENSTEN

38

FICHE NR.1.3.2.C Ecohuis – Begeleiding bij eco-constructie of eco-renovatie

Beschrijving van de actie:

Terwijl het energieverbruik van de gebouwen goed is voor 70% van het globale energieverbruik in Brussel werd een ordonnantie goedgekeurd die het primair energieverbruik en de CO₂-uitstoot door gebouwen moet verminderen: de EPB-reglementering.

Deze reglementering vloeit voort uit een Europese verplichting. Het Vlaamse en Waalse Gewest werkten binnen België dus EPB-regelgevingen uit die weliswaar hetzelfde doel nastreven, maar die verschillend kunnen worden toegepast.

Door de vele wijzigingen en verplichtingen die daar voor particulieren uit voortvloeien, komen heel wat mensen met hun vragen rond technieken en methodologieën voor eco-renovatie naar het Ecohuis. Vroeger werden al die mensen doorgestuurd naar de vzw CBVV, de Huizen van energie, de Stadswinkel of naar andere instanties die al die vragen konden beantwoorden.

Sinds 2014 kwam er op verschillende manieren een concreet antwoord om die verwachtingen in aanmerking te nemen en er ook aan te voldoen. De vzw CBVV organiseert heel regelmatig in samenwerking met de dienst DO informatiesessies; het gebouw (dat het label Voorbeeldgebouw meekreeg) wordt ter beschikking gesteld voor geleide bezoeken. Een keer per jaar neemt het Ecohuis deel aan de opendeurdagen van eco-bouwers die door het netwerk eco-consumptie worden ingericht.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling en de vzw CBVV

Partners: OCMW

Planning: 2016-2018: de geleverde begeleiding wordt verder uitgebreid

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** duurzame renovaties zorgen ervoor dat natuurlijke hulpbronnen zoals water en energie worden gespaard.
- **Sociaal:** hulp aan inwoners.
- **Economisch:** informeren van het publiek over mogelijke premies.
- **Participatie:** deze actie wordt gelanceerd op het verzoek van de burgers.
- **Bestuur:** begeleiding en advies afgestemd op de vragen.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Bezoekers die het gebouw bezochten	Aantal			
Personen die een informatievergadering rond eco-constructie bijwoonden	Aantal			

NABIJHEID EN TOEGANKELIJKHEID VAN DE DIENSTEN

39

FICHE NR.1.3.3 Bewustmaking rond duurzame ontwikkeling via efficiënte communicatietools

Beschrijving van de actie:

Sedert de oprichting en nog meer sinds die in het Ecohuis introk, heeft de dienst verschillende communicatietools opgezet voor de organisatie en het verspreiden van projecten van duurzame ontwikkeling.

Naast de tools die in het kader van specifieke evenementen in het leven werden geroepen, (voornamelijk posters en flyers) kan de dienst steunen op

- De website van het Ecohuis
- De site Ecomap1060.be (kaart van duurzame hulpmiddelen van Sint-Gillis)
- Een nieuwsbrief rond Duurzame Ontwikkeling

die regelmatig worden bijgewerkt.

De dienst denkt ook na over meer “originale” tools die aansluiten bij bepaalde thema’s (bijvoorbeeld, communicatie via graanzakjes in het kader van het biodiversiteitsproject - labels die op herbruikbare zakken worden genaaid - ...)

De verwezenlijking van een aantal projecten verloopt transversaal met andere diensten: ontwerp van borden die de bewustmaking moeten vergroten over de biodiversiteit in de stad, met de hulp van de dienst groene ruimten - opstelling van een handvest duurzame evenementen - hulp bij de communicatietools van de gemeente (facebookpagina, Intranet, Info Sint-Gillis,...)

Een aantal media tot slot zijn niet specifiek communicatietools, maar kunnen helpen bij de verspreiding van informatie, zoals herbruikbare bakers en mugs, ...

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: interne diensten / grafici

Planning: doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** betere communicatietools = betere boodschappen met name rond leefmilieu die door de dienst worden verspreid. Specifieke aandacht voor het aspect leefmilieu van de communicatietools. De virtuele media moeten een grotere verspreiding van de informatie toelaten zonder dat daarvoor papier wordt gebruikt. Posters en flyers worden steeds in heel beperkte oplages gedrukt.
- **Sociaal:** aandacht voor de “algemene” toegankelijkheid van de communicatie
- **Economisch:** /

- **Participatie:** het participatieve luik van de tools: mogelijkheid van feedback naar de dienst, gebruik van tools als verspreidingsmiddel van burgerinitiatieven.
- **Bestuur:** efficiency van de gebruikte tools

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Personen ingeschreven voor de nieuwsbrief	Aantal			
Gemiddeld percentage personen die de nieuwsbrief hebben geopend	%			
Aantal raadplegingen van de site maisonecohuis.be	Aantal			
Aantal raadplegingen van de site ecomap1060.be	Aantal			

NABIJHEID EN TOEGANKELIJKHEID VAN DE DIENSTEN

41

FICHE NR.1.3.4 Union pour un environnement urbain sécurisé (UNEUS)**Beschrijving van de actie:**

UNEUS, wat staat voor eenheid voor een beveiligde stadsomgeving, is een gemeentelijke dienst die in 2013 in het leven werd geroepen. Zoals de naam aangeeft, wil die de veiligheid binnen de wijken die in de actieperimeter vallen verhogen.

De dienst werkt heel nauw samen met verschillende gemeentelijke en federale actoren, meer bepaald de politiediensten.

Bijzonder aan deze dienst is dat hier het ordewoord transversaliteit geldt. Er werden 10 thematische werkgroepen opgericht: huisvesting, administratieve sancties, jeugd, verdovende middelen, stadshinder, zuidstation, ruimtelijke ordening, methodologie, reorganisatie van de diensten, parket, beveiliging van grote gehelen.

Een platform bakent de richtlijnen en prioriteiten af terwijl een stuurcomité toeziet op de invoering van de acties. Het platform bestaat uit de Burgemeester (Charles Picqué), de Procureur des Konings, de zonechef en de Directeur-Coördinator van de federale politie. Het stuurcomité bestaat uit een vertegenwoordiger van ieder lid van het platform.

Dienst die de actie beheert: departement Preventie / UNEUS

Partners: Alle gemeentediensten (demografie, preventie, stedenbouw, ...) vertegenwoordigd door de burgemeester, de lokale en federale Politie, het parket van de Procureur des Konings, de huisvestingsmaatschappijen (Foyer Sud), de verenigingssector, de regionale (GOB, BM,...) en federale (FOD Binnenlandse zaken) instellingen, het OCMW,

Planning: 2013-2016: evaluatie van de invoering van het project. Uitwerken van de beleidsmatige en operationele doelstellingen.

Vervolgens: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** een betere kwaliteit van het leefmilieu door minder beschadigingen (meer bepaald door de schone wijkenactie).
- **Sociaal:** een betere levenskwaliteit van de wijken en een groter veiligheidsgevoel, daling van het aantal leerlingen dat afhaakt, strijd tegen de toxicomanie,...
- **Economisch:** onrechtstreekse voordelige effecten op de plaatselijke economie.
- **Participatie:** deze actie vergt de actieve participatie van de verschillende betrokken groepen.

- **Bestuur:** toepassing van de transversaliteit, netwerking tussen verschillende actoren via thematische en transversale werkgroepen. Exemplarische werkwijze, gedragen door een stuurgroep, ook transversaal.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal bijeenkomsten van het stuurcomité	Aant. bijeenkomsten			
Aantal bijeenkomsten van de WG zuid	Aant. bijeenkomsten			
Aant. bijeenkomsten van de WG Methodologie	Aant. bijeenkomsten			
Aantal bijeenkomsten van de WG parket	Aant. bijeenkomsten			
Aantal bijeenkomsten van de WG reorganisatie Preve/PGSB	Aant. bijeenkomsten			
Aantal bijeenkomsten van de WG verdovende middelen	Aant. bijeenkomsten			
Aantal bijeenkomsten van de WG Adm. Sanct.	Aant. bijeenkomsten			
Aantal bijeenkomsten van de WG Sociale huisvesting	Aant. bijeenkomsten			
Aantal bijeenkomsten van de WG schade aan gebouwen	Aant. bijeenkomsten			
Aantal bijeenkomsten Interventie Openbare Ruimte	Aant. bijeenkomsten			
Aantal bijeenkomsten van de WG jeugd	Aant. bijeenkomsten			
Totaal aantal door de cel beheerde dossiers	Aant. bijeenkomsten			

OVERHEIDSOPDRACHTEN

43

FICHE NR.1.4.1 Meer duurzame clausules in overheidsopdrachten

Beschrijving van de actie:

Het bestuur schrijft heel wat overheidsopdrachten in diverse domeinen uit. Op de zitting van 20 augustus 2008 besliste het College om waar opportuun duurzame clausules in de overheidsopdrachten op te nemen. De dienst DO ondersteunt die beslissing op diverse manieren:

- Door de betrokken personen informatie te bezorgen over het opnemen van duurzame clausules over algemene of specifieke thema's
- Door voor te stellen de bestekken na te lezen met suggesties over duurzame clausules die erin kunnen worden opgenomen, waarbij rekening wordt gehouden met het specifieke karakter van de gemeente.

Bepaalde bestekken bevatten in uiteenlopende mate reeds duurzame clausules. Dat zijn: de overheidsopdracht drank, de overheidsopdracht schoolrefters, de overheidsopdracht onderhoudsproducten, de overheidsopdracht catering en wellicht nog andere. De zaak wordt echter bemoeilijkt doordat de bestekken niet gecentraliseerd worden en er ook zoveel personen bij het gebruik van de producten of diensten zijn betrokken. De invoering in 2016 van een gemeentelijke inkoopcel vormt een kostbaar hulpmiddel om deze missie tot een goed einde te brengen.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Personeelsdienst (opleidingen) en alle diensten die bestekken opstellen. Externe partners: leefmilieu Brussel - Netwerk Duurzame aankopen - - SAW-B - ...

Planning: De duurzame clausules moeten progressief in de overheidsopdrachten worden opgenomen. Voor bepaalde opdrachten gebeurde dat al in het eerdere actieplan en die integratie wordt nu voortgezet en nog versterkt.

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** duurzaamheidscriteria in de overheidsopdrachten kunnen de impact op het leefmilieu verkleinen
- **Sociaal:** bepaalde overheidsopdrachten voorbehouden aan de sociale economie. Criteria verbonden met de productievoorwaarden, de eerbied voor de rechten van de werknemers, ... kunnen ook worden opgenomen in de overheidsopdrachten die niet specifiek zijn voorbehouden.
- **Economisch:** specifiek ervoor waken dat dit geen extra kosten met zich meebrengt voor de administratie door "doordachte" criteria op te nemen, via sensibiliseringscampagnes om de consumptiegewoonten te veranderen.
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** voorbeeldfunctie van de gemeente in haar consumptiewijze.

Indicatoren:

44

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Bestekken nagelezen door de dienst DO	Aantal			
Bestekken met duurzame clausules op het totale aantal bestekken	Aantal			

OVERHEIDSOPDRACHTEN

45

FICHE NR.1.4.2 Participatie aan regionale centrales van overheidsopdrachten

Beschrijving van de actie:

Leefmilieu Brussel ontwikkelt een duurzaam aankoopbeleid en stelt de gemeentebesturen voor zich daarbij aan te sluiten.

Afgezien van de opleidingen, de helpdesk en het platform “duurzame aankopen” startte Leefmilieu Brussel een proefproject rond een opdrachtcentrale voor kantoorbenodigdheden waar de besturen hun benodigdheden rechtstreeks bij de aangewezen leverancier kunnen bestellen. Diezelfde werkwijze wordt ook gehanteerd voor de aankoop van gerecycleerd papier.

Er bestaan nog andere aankoopcentrales of die momenteel in ontwikkeling zijn, ... De gemeente krijgt hierdoor toegang tot materiaal dat tegen een redelijke prijs het criterium duurzaamheid in aanmerking neemt. Het doel bestaat er dus in mee te stappen in dit proces... De dienst Gemeentelijke Eigendommen gaat bijvoorbeeld voor 2016-17 de opdrachtcentrale via Sibelga en Interfin invoeren.

Dienst die de actie beheert: dienst **Gemeentelijke Eigendommen**

Partners: Gemeentelijke aankoopcentrales en diensten die bestekken opstellen.

Externe partners: leefmilieu Brussel / Netwerk Duurzame aankopen / Mobiel Brussel - ...

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** het opnemen van het duurzaamheidscriterium in overheidsopdrachten kan de impact op het leefmilieu verkleinen
- **Sociaal:** criteria verbonden met de productievoorwaarden, de eerbied voor de rechten van de werknemers,... kunnen ook deel uitmaken van de overheidsopdrachten, zelfs als ze niet specifiek voor de sociale economie zijn voorbehouden.
- **Economisch:** financiële besparingen door het centraliseren van de overheidsopdrachten
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** doordacht gemeentelijk beheer

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal opdrachtcentrales waaraan het bestuur deelneemt	Aantal			

2. Verantwoord beheer van natuurlijke hulpbronnen

BIODIVERSITEIT EN GROENE RUIMTEN

ENERGIE

WATER

AFVAL

VOEDING

LABELING EN IMPACTCONTROLE

BIODIVERSITEIT EN GROENE RUIMTEN

48

FICHE NR.2.1.1 Pedagogische bloembakken in de crèches

Beschrijving van de actie:

In 2014 installeerde de dienst aanplantingen bloembakken in de 7 gemeentelijke crèches. De bakken werden samen met de kinderen van 18 maand en ouder gevuld. Sindsdien onderhouden kinderen en omkadering regelmatig een aantal bakken; andere bakken worden dan weer ietwat verwaarloosd.

Het project krijgt nu een vervolg zodat de bloembakken daadwerkelijk voor pedagogische doeleinden worden gebruikt.

Dienst die de actie beheert: dienst van het Jonge Kind

Partners: Groendienst/ dienst Duurzame Ontwikkeling / verenigingen actief binnen stedelijke landbouw.

Planning: doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** kinderen sensibiliseren voor tuinieren en hen eerbied voor de natuur bijbrengen
- **Sociaal:** toegang voor iedereen tot de natuur en tot grondbewerking
- **Economisch:** /
- **Participatie:** betrokkenheid van de kinderen en hun omkadering
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Kinderen die deelnamen aan de animatie	Aantal			
Bloembakken	Aantal			
Animaties	Aantal			

BIODIVERSITEIT EN GROENE RUIMTEN

49

FICHE NR.2.1.2 Moestuinbakken in scholen**Beschrijving van de actie:**

Steeds meer scholen organiseren pedagogische projecten rond moestuinbakken.

Einde 2015 stonden die bakken in 5 scholen. De ervaring van scholen met dergelijke projecten kan ook andere scholen die voor zulk idee belangstelling hebben ten goede komen.

Sommige onderwijsinstellingen zetten gelijklopend composteringsinitiatieven op het getouw.

Dienst die de actie beheert: dienst Onderwijs

Partners: Dienst Duurzame Wijkcontracten / dienst Beplantingen / Externe partners (vzw Début des haricots, ...)

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** kinderen sensibiliseren voor biodiversiteit, voor de natuur en voor duurzame voeding
- **Sociaal:** alle kinderen toegang bieden tot de natuur en hen vertrouwd maken met begrippen als duurzame voeding
- **Economisch:** /
- **Participatie:** betrokkenheid van de kinderen en van de educatieve teams bij het onderhoud van de bakken via de onderwerpen over de bakken die in de klas worden behandeld
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aant. scholen dat bakken plaatste	Aantal			
Aantal bakken	Aantal			
Aantal animaties	Aantal			

BIODIVERSITEIT EN GROENE RUIMTEN

50

FICHE NR.2.1.3 Beheersplan van de publieke groene ruimten**Beschrijving van de actie:**

Einde 2015 werd een kadaster aangelegd van de laanbomen. Dat geeft een goed globaal beeld van de jaarlijkse evolutie van de bomen en van de variëteit van de soorten en van het aantal bomen dat in de openbare ruimte werd aangeplant. De cartografie van dit kadaster moet nog worden voltooid. Anderzijds moeten ook de bomen langs de regionale wegen en in de parken nog verder worden geïnventariseerd.

Verder moet de dienst ook nog een algemeen en per ruimte specifiek beheersplan opstellen. Voor nieuwe verwezenlijkingen bestaat dit al (vb. Gemeapark), maar voor andere plaatsen, zoals voor het Pieter Paulus park moet dit nog gebeuren ...

Dienst die de actie beheert: dienst Openbare ruimte / groene ruimten

Partners: Monumenten en landschappen / Gewest

Planning: 2016- voltooiing van het bomenkadaster/ beheersplan: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** betere kennis (en bescherming) van het groene erfgoed van Sint-Gillis – behoud en bevordering van de biodiversiteit
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** bestrijding van ziektes en problemen waarmee bomen af te rekenen krijgen teneinde het beheer verder te verbeteren en toe te spitsen op besparingen
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** goed beheer van het groen patrimonium

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal geregistreerde bomen	Aantal			

BIODIVERSITEIT EN GROENE RUIMTEN

51

FICHE NR.2.1.4 Gedifferentieerd beheer van de groene ruimten**Beschrijving van de actie:**

Al enkele jaren gaat er bijzondere aandacht uit naar het verminderen van de afvalproductie door de groene ruimten. Om de afvalberg te beheren wordt in het Pieter Paulus Park een project gestart waarbij het afval voor eigen gebruik zal worden gecomposteerd. Die compost zou vervolgens door de gemeentediensten kunnen worden hergebruikt. 3 personen van de dienst groene ruimten zullen een opleiding composteren voor professionals volgen.

Intussen wordt er verder volop over gedacht om de dolomietzones te vervangen door ecologische grasperken en om de tegels te vervangen door groen.

Stilaan komt er een gedifferentieerd beheer in voege, met name in het Pauluspark en op de gemeentelijke Begraafplaats.

Tot slot herinneren we eraan dat de dienst openbare groene ruimten van de gemeente Sint-Gillis al sinds 2014 geen pesticiden meer gebruikt; idem dito voor de dienst aanplantingen (mechanisch onderhoud van de rand van sportvelden).

Samen met de dienst Duurzame Ontwikkeling wordt een communicatiecampagne opgestart waarin de omwonenden op de hoogte worden gehouden van de ins en outs van het ecologisch beheer.

Dienst die de actie beheert: dienst Openbare ruimte / groene ruimten

Partners: Dienst Duurzame Ontwikkeling

Planning: 2016 – composteren en opleiding van het personeel

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder afval dat industrieel moet worden verwerkt (inclusief transport) - behoud en bevordering van de biodiversiteit
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** besparingen doordat er minder geld naar afvalverwerking moet gaan
- **Participatie:** nadenken over het ter beschikking stellen van stukjes grond voor projecten van belangstellende inwoners
- **Bestuur:** “Geïntegreerd” project waarbij de gemeente niet alleen minder afval produceert, maar het ook autonoom verwerkt.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Hoeveelheid “groenafval”	Ton			

BIODIVERSITEIT EN GROENE RUIMTEN**FICHE NR.2.1.5 Biodiversiteit in Sint-Gillis**

In 2016 wordt de aftrap gegeven voor een hele reeks acties die willen sensibiliseren voor biodiversiteit in de stad; die worden georganiseerd door de dienst Duurzame Ontwikkeling in samenwerking met de dienst Groene ruimten, Duurzame Wijkcontracten en tal van andere partners (wijkverenigingen, het plaatselijke verenigingsleven, milieuverenigingen, burgers,...)

Leefmilieu Brussel steunt dit project en de bijbehorende acties in het kader van de projectoproep Agenda 21 Iris.

Het project omvat meerdere facetten en richt zich tot verschillende doelgroepen: personeel van de administratie, burgers die zich door het thema “natuur” aangesproken voelen, personen die a priori weinig belangstelling tonen voor dergelijke informatie... met een bijzonder accent op de aanvaarding van de natuur in de stad.

Deze actie valt uiteen in 4 grote pijlers:

- a) De terugkeer van de mus naar de stad
- b) Het aanleggen van een parcours over de geschiedenis van de biodiversiteit in Sint-Gillis
- c) Het organiseren van sensibiliseringsacties
- d) Het inventariseren van de bestaande biodiversiteit

BIODIVERSITEIT EN GROENE RUIMTEN

53

FICHE NR.2.1.5.A De terugkeer van de mus naar de stad**Beschrijving van de actie:**

Terwijl de mus een belangrijk symbool is van de biodiversiteit in de stad, is hij in Sint-Gillis nagenoeg volledig verdwenen. Opzet is om deze soort weer een plaats toe te kennen binnen het stadsweefsel; daarvoor moet eerst worden nagegaan waarom die vogels zijn verdwenen om vervolgens een aangepast terrein te creëren (beschikbare voeding, nestplaatsen,...)

Dit project dat een initiatief is van de duurzame wijk “Morichar en Transition” kan rekenen op de steun van het Duurzame Wijkcontract Voorplein - Morichar en zal in nauwe samenwerking met de dienst Duurzame Ontwikkeling worden verwezenlijkt.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Morichar en Transition / Duurzame Wijkcontract Voorplein-Morichar

Planning: 2016: samenstelling van een werkgroep / 2017-2018: opzetten van de acties

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** ondersteuning van de ontwikkeling van biodiversiteit in de stad
- **Sociaal:** verbetering van de leefomgeving
- **Economisch:** /
- **Participatie:** betrokkenheid van de wijkbewoners via thematische werkgroepen
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal opgezette acties	Aantal			
Aantal personen betrokken bij de werkgroepen	Aantal			

BIODIVERSITEIT EN GROENE RUIMTEN

54

FICHE NR.2.1.5.B Historische wandeling**Beschrijving van de actie:**

In 2016 vieren we het 800-jarige bestaan van de gemeente Sint-Gillis. 2016 is ook het jaar waarin het thema biodiversiteit specifiek wordt belicht. En dus ontstond het plan om beide thema's te verbinden in een parcours dat de geschiedenis van de biodiversiteit van Sint-Gillis, de huidige stand van zaken en de projecten voor de toekomst belicht.

Dit parcours wordt een audiowandeling die een vijftiental plekken aandoet. Hoewel dit project er speciaal voor het 800-jarig bestaan van de gemeente komt, zal het wellicht een bestendig karakter krijgen.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Nog aan te wijzen partners / Leefmilieu Brussel

Planning: 2016: uittekenen van de wandeling en ontwikkeling van de communicatietools

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** de kennis van en het respect voor de biodiversiteit van de stad vergroten
- **Sociaal:** de wandeling is volledig gratis en is voor iedereen toegankelijk; ze belicht de geschiedenis van de gemeente
- **Economisch:** /
- **Participatie:** gesprekken met tal van inwoners van Sint-Gillis die de geschiedenis van hun gemeente kennen
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal personen die de link voor de wandeling downloaden	Aantal			

BIODIVERSITEIT EN GROENE RUIMTEN

55

FICHE NR.2.1.5.C Algemene sensibiliseringsacties**Beschrijving van de actie:**

In het kader van het project “biodiversiteit in Sint-Gillis” komen er verschillende sensibiliseringsacties. Bedoeling is een zo divers mogelijk publiek te bereiken en het bewust te maken van het belang van het behoud van de biodiversiteit in de stedelijke omgeving.

Afgezien van de workshops die in het Ecohuis worden georganiseerd, krijgen de verenigingen animaties aangeboden. Ook de straathoekwerkers zullen worden aangezocht om een bijdrage te leveren. De app die voor het project wordt ontwikkeld (zie fiche “inventarisering”) kan eveneens als sensibiliseringstool worden gebruikt.

Gelijklopend worden ook communicatiemiddelen zoals brochures en informatieborden ontwikkeld waarin de nieuwe aanpak door de gemeentelijke diensten van het beheer van de groene ruimten wordt uiteengezet.

Het kleine logo “biodiversiteit in Sint-Gillis” wordt door iedere activiteit overgenomen, zodat het project een algemene visuele identiteit krijgt.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Verenigingen van Sint-Gillis / Dienst Straathoekwerkers / Dienst Openbare ruimten

Planning: De actie wordt hoofdzakelijk in 2016 verwezenlijkt, maar wordt ook nog de komende jaren voortgezet

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** ondersteuning van de ontwikkeling van en het respect voor de biodiversiteit in de stad
- **Sociaal:** er wordt specifiek op gelet dat het volledige publiek van Sint-Gillis wordt bereikt
- **Economisch:** /
- **Participatie:** oproep tot betrokkenheid van de inwoners
- **Bestuur:** duurzaam beheer van groene ruimten en voorlichting van het publiek

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal opgezette sensibiliseringsacties	Aantal			
Aantal ontwikkelde communicatietools	Aantal			

BIODIVERSITEIT EN GROENE RUIMTEN

56

FICHE NR.2.1.5.D Inventarisering van de wilde planten**Beschrijving van de actie:**

Om de evolutie van de biodiversiteit in Sint-Gillis constructief te kunnen beoordelen dient men in ieder geval te weten hoe die biodiversiteit er vandaag voor staat.

Met dat doel voor ogen gaat de dienst openbare ruimten (groene ruimten) de inventarisering van de bomen langs de openbare weg afronden (Zie actie 2.1.3.).

Anderzijds komt er ook een webapplicatie die vertelt welke wilde planten in Brussel en meer bepaald in Sint-Gillis groeien en die ook herkent. Deze applicatie wordt aangevuld in het kader van een participatief proces met de inwoners en een omkadering door professionals uit de sector. Het ontwerp van deze app is geïnspireerd door de vaststelling dat bekend beminde maakt ...

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Leefmilieu Brussel / Natagora / Dienst openbare ruimten

Planning: 2016: samenstelling van een werkgroep / 2017-2018: opzetten van de acties

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** ondersteuning van de ontwikkeling van de biodiversiteit in de stad – de kennis van en eerbied voor wilde planten in de stad bevorderen
- **Sociaal:** projectvoorstelling in verenigingsverband, als sensibiliseringsmiddel
- **Economisch:** /
- **Participatie:** betrokkenheid van de wijkbewoners bij de verwezenlijking van het platform
- **Bestuur:** een goede terreinkennis

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal geïnventariseerde bomen	Aantal			
Aantal planten opgenomen in de applicatie	Aantal			
Aantal personen die bijdragen tot de applicatie	Aantal			

ENERGIE

57

FICHE NR.2.2.1 Laatste aanpassingen in het kader van het Lichtplan**Beschrijving van de actie:**

De Gemeente heeft al heel wat jaren een Lichtplan voor een efficiënte vervanging van alle openbare verlichting.

De aanpak wordt aan de situatie op het terrein aangepast: de verlichting wordt minder hoog geplaatst, er komen meer, maar minder energieverblindende lichtpunten, het vermogen wordt beperkt, krachtiger materiaal,... Algemeen zal alle verlichting van 20 jaar of ouder worden vervangen door materieel dat even functioneel is, maar minder verbruikt. Het Lichtplan moet tegen 2018 volledig voltooid zijn. Tegen dan moeten nog een aantal grote werken worden uitgevoerd, zoals de werken aan het Sint-Gillisvoorplein en aan de Jacques Francksquare.

Dienst die de actie beheert: dienst Stedenbouw

Partners: Sibelga

Planning: Doorlopende actie tot in 2018

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** vermindering van het energieverbruik
- **Sociaal:** aandacht voor gezelligheid in de wijken
- **Economisch:** besparingen door minder verbruik
- **Participatie:** er dient een vergunning, met openbaar onderzoek, te worden aangevraagd voor bepaalde wijzigingen aan de verlichting of gedeeltelijke aanpassingen die eveneens een openbaar onderzoek vergen
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Verbruik (kWh) sinds het referentiepunt (geïnstalleerd vermogen)	kWh			

ENERGIE

58

FICHE NR.2.2.2 Energieboekhouding van de gemeente**Beschrijving van de actie:**

Het energieverbruik (gas en elektriciteit) van alle gemeentegebouwen wordt maandelijks door opneming van de meterstanden opgevolgd. De gedecentraliseerde infrastructuur verstuurt de meterstanden naar de energieverantwoordelijke die ze in een Excel-tabel opneemt. Die is voor iedereen toegankelijk. Jaarlijks zou een gepersonaliseerd bericht per dienst moeten worden verstuurd. Deze werkwijze laat de energieverantwoordelijke toe om de evolutie van het verbruik op te volgen; bij overmatig gebruik kan er snel een verklaring of antwoord worden gevraagd. Dankzij deze controles kan men er vlug achter komen dat een verwarmingsketel slecht is afgesteld. Die maandelijkse metingen laten bovendien toe om het verbruik te toetsen aan het verbruik dat door de leverancier wordt aangerekend.

Dienst die de actie beheert: dienst Gemeentelijke Eigendommen

Partners: Gedecentraliseerde gemeentediensten

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** behoud van de natuurlijke rijkdommen (vermijden van overmatig verbruik), beheersing van CO₂-uitstoot
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** snel opsporen van overmatig verbruik en dus van extra kosten voor de gemeente
- **Participatie:** actieve betrokkenheid van de infrastructuurbeheerders en van hun hiërarchische lijn
- **Bestuur:** goed beheer van de gemeente-uitgaven

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal opgevolgde gebouwen/ aantal gemeentegebouwen	Aantal			
Aantal maal per jaar dat overmatig verbruik wordt vastgesteld	Aantal			

ENERGIE

59

FICHE NR.2.2.3 Meerjarig investeringsplan ERU (proactieve strategie)

Beschrijving van de actie:

Om de drie jaar wordt in een Investeringsplan vastgelegd welke energiebesparende maatregelen voor de gemeentegebouwen prioritair zijn. Dat gebeurt op basis van de energiefacturen van de energieleverancier, de energieboekhouding van de gemeente (maandelijkse opvolging van het energieverbruik op basis van de meterstanden) en door opvolging van het waterverbruik.

Het College moet dit plan valideren voordat het budget van het volgende jaar wordt opgesteld.

Deze actie heeft ook betrekking op de opname van ERU-investeringen in de begroting van het volgende jaar, de opstelling van bestekken, de gunning van werken, de uitvoering van werkzaamheden en op de opvolging van het verbruik tijdens de volgende jaren.

Vanaf 2016 worden de stookketels van de gemeenteschool 1-2 (Wipstraat) vervangen en komen er zonnepanelen op het dak van de Pierre Paulus school. Ook in andere gemeentegebouwen moeten stookketels die het einde van hun levensduur hebben bereikt, worden vervangen. Voor een betere isolatie wordt ook het raamwerk van de gebouwen vervangen.

Dienst die de actie beheert: dienst Gemeentelijke Eigendommen

Partners: Alle gedecentraliseerde diensten van de gemeente voor de opvolging van het verbruik /Dienst Financiën

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder energieverbruik en lagere CO2-uitstoot door de gebouwen
- **Sociaal:** meer comfort voor de gebruikers van de gemeentelijke infrastructuur
- **Economisch:** economische impact op langere termijn (ook al vergt dit zware investeringen op korte termijn)
- **Participatie:** betrokkenheid van de gedecentraliseerde infrastructuurbeheerders voor de opvolging van het verbruik
- **Bestuur:** goed uitgavebeheer / toewijzen van prioriteiten aan de investeringen /anticipatieve strategie met langetermijnvisie

Indicatoren:

60

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Gemiddeld jaarlijks gasverbruik (over het aantal gebouwen)	kWh	/		
Gemiddeld jaarlijks elektriciteitsverbruik (over het aantal gebouwen)	kWh	/		
Gemiddeld jaarlijks waterverbruik (over het aantal gebouwen)	m ³	/		

ENERGIE

61

FICHE NR.2.2.4 Zonnepanelen op daken**Beschrijving van de actie:**

Momenteel wordt de mogelijkheid van zonnepanelen op de daken van de gemeentegebouwen onderzocht. Als het elektriciteitsverbruik een aantrekkelijke return toelaat, zouden we die piste bewandelen om meer groene energie te produceren en de CO₂-uitstoot te verminderen. De inventarisering van de gebouwen met plat dak schiet goed op. Voor de gebouwen waarvoor de investering interessant lijkt, worden volgende stappen gezet: analyse van het elektriciteitsverbruik, stabiliteitsstudie, het zoeken van financieringsmiddelen (investeringen door derden, eigen middelen), opstellen van bestekken, gunning en opvolging van de werken, samenstellen van een dossier bij Brugel voor de certificering van de installatie en de opvolging van de prestaties van de installatie, ...

In 2016 komen er zonnepanelen op de daken van de Pierre Paulusschool en op het gebouw aan de Vlogaertstraat 4 (nieuw gebouw waarin een crèche en school worden ondergebracht).

Verder wordt ook onderzocht of er in het kader van het ECAM-project zonnepanelen kunnen worden geplaatst.

Dienst die de actie beheert: dienst Gemeentelijke Eigendommen

Partners: /

Planning:

Vlogaert	Installatie	Maart 2016
Paulus	Startschot van de procedure en gunning van de aannemer	Lente 2016 – zomer 2016
	Installatie	Zomer 2016

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** vermindering van de CO₂-uitstoot, productie van 100% groene stroom
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** vermindering van de globale elektriciteitsfactuur
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** Rationeel beheer van de rijkdommen / voorbeeldfunctie

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Hoeveelheid aan het net geleverde elektriciteit	kWh			
Aantal gebouwen met zonnepanelen op het totaal van de gebouwen	Aantal			

ENERGIE

62

FICHE NR.2.2.5 Specifieke energiebegeleiding “passief gebouw”**Beschrijving van de actie:**

In 2016 krijgen een gemeenteschool en gemeentelijke crèche een onderkomen in een nieuw voorbeeldgebouw aan de Vlogaertstraat. Wat de isolatie van gevels, vloer, ramen en beglazing, de luchtdichtheid en het dak betreft is dit gebouw een staaltje van doorgedreven spits technologie; het gebouw wordt voorzien van zonnepanelen, een groendak, regenwateropvang, 2 ventilatiecircuits met dubbele flux (een voor de crèche en een ander voor het opleidingscentrum), ...

Ook de gebruikers van een passief gebouw zitten vaak met specifieke vragen: wat zijn de gebruiksspecificiteiten? Kunnen de ramen open? Hoe werkt het verwarmingssysteem? ... Een specifieke begeleiding met communicatie- en sensibiliseringstools voor iedere nieuwe gebruiker blijkt dus nuttig.

Dienst die de actie beheert: dienst Gemeentelijke Eigendommen

Partners: Dienst duurzame ontwikkeling / verenigingen die op dit vlak actief zijn

Planning: Vóór opening van de instelling gepland voor de eerste jaarhelft van 2016

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** maximale benutting van de ervaring van het gebouw met zuinig water- en elektriciteitsverbruik,...
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** besparingen door het maximaal benutten van de ervaring van het gebouw met zuinig water- en elektriciteitsverbruik,...
- **Participatie:** betrokkenheid van de gebruikers van het gebouw
- **Bestuur:** goed beheer van een gebouw met technisch specifieke eigenschappen vanaf de ingebruikneming

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Bijeenkomsten om de gebruikers te sensibiliseren	Aantal			

ENERGIE

63

FICHE NR.2.2.6 Energiezuinig IT-park**Beschrijving van de actie:**

Dit project betreft de rationalisering van het IT-park om het elektriciteitsverbruik te beperken. Daarvoor worden verschillende maatregelen getroffen:

- De servers worden naar een regionale Dataserver overgeplaatst; dit laat een betere redundantie van de servers toe en verhoogt hun veerkracht. De overplaatsing start in 2016. Bedoeling is om 80% van de servers over te plaatsen.
- Geleidelijke vervanging van de werkstations door virtualisering van de “client” pc’s. De gebruiker werkt via een energiezuinige “thin client” of zelfs “zero client” rechtstreeks op een server (geen ventilator, geen harde schijf, ...). Zo kan het verbruik van 400 Watt per computer worden teruggebracht tot 11 Watt per eenheid, of voor het volledige park van 180.000 Watt naar 4950 Watt.
- Systematische controle van computers die na de diensturen nog aan staan.
- Geleidelijke vervanging van de schermen door toestellen die minder energie verslinden

Dit kan het verbruik met ongeveer 40% doen dalen.

Dienst die de actie beheert: gemeentelijke IT-dienst

Partners: de gebruikers / CIBG voor het gedeelte Regionaal Datacenter

Planning: regionaal Data Center: 80% van de servers in 2016 overgeplaatst / Virtualiseren van de clients: de servers werden geïntegreerd, 50 light clients in 2015 operationeel, de volgende 100 zijn voor de volgende jaren gepland.

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder energieverbruik – rechtstreekse impact op het milieu
- **Sociaal:** virtualisering biedt ruimte voor telewerk doordat op afstand veilig op een client kan worden ingelogd
- **Economisch:** minder verbruik en dus lagere kosten
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** voorbeeldfunctie van de gemeente op het gebied van energiebeheer

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Elektriciteitsverbruik	Kwh			
Werkstations worden vervangen en op de regionale server aangesloten	Aantal			

WATER

64

FICHE NR.2.3.1 Premies voor regenwatertonnen

Beschrijving van de actie:

Om de opvang van regenwater door (kleine) tanks aan te moedigen stelt de dienst DO een gemeentelijke premie voor de aankoop van regenwatertonnen door de burgers voor. 50% van het betaalde aankoopbedrag, met een maximum van 100 €, wordt terugbetaald.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: /

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** water wordt een zeldzaam goed; voor een heel aantal taken is regenwater heel geschikt; bovendien kunnen ook de waterzuiveringsinstallaties hierdoor worden ontlast
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** voor de productie van drinkwater van goede kwaliteit zijn zware investeringen nodig die door de gemeenschap worden gedragen - regenwater is gratis
- **Participatie:** de inwoners moeten zelf de regenwaterton aankopen en de gedeeltelijke terugbetaling bij het gemeentebestuur aanvragen
- **Bestuur:** gemeentelijke steun voor de burgers

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Premies toegekend per jaar				

WATER

65

FICHE NR.2.3.2 Opvolging van het waterverbruik**Beschrijving van de actie:**

De gemeente beheert een 60-tal gebouwen waarvan ze het waterverbruik maandelijks opvolgt.

Zo kunnen waterlekken en gevallen van overmatig gebruik worden vastgesteld en structurele (herstellingen, aanpassingen om het waterverbruik te beperken, enz.) en organisatorische oplossingen voor de problemen worden geformuleerd.

Dienst die de actie beheert: dienst Gemeentelijke Eigendommen

Partners: Gedecentraliseerde gemeentediensten

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** bescherming van het milieu
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** facturen onder controle houden en kostenbeheer
- **Participatie:** actieve betrokkenheid van de gebouwbeheerders
- **Bestuur:** kortere hersteltijden / modernisering van de inrichtingen

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Jaarlijks vastgestelde lekken	Aantal			
Waterverbruik	m ³			

FICHE NR.2.4.1 Bewustmaking rond efficiënt papierbeheer

Beschrijving van de actie:

Net als alle andere gemeenten verbruikt ook Sint-Gillis veel papier.

Er vonden al sensibiliseringsacties plaats en het aantal gemaakte kopieën en afdrukken werd geteld. En toch kan het op het vlak van papierverbruik nog beter. Niemand weet precies hoeveel papier de diensten verbruiken (sommige diensten bestellen hun papier via eigen middelen, andere doen daarvoor beroep op de drukkerij van de gemeente). Er gebeurden dan wel tellingen, maar de vaststellingen werden tot dusver nog niet geanalyseerd.

De dienst DO, de gemeentelijke IT-dienst en de dienst drukkerij belegden al meerdere “papier” vergaderingen waarin een gecentraliseerde boekhouding van papier en de invoering van een software voor papierbeheer werden besproken.

Tegen het einde van dit actieplan wordt een papierplan ingevoerd. Bedoeling is te komen tot een gepersonaliseerde begeleiding per dienst: dit is dus een omvangrijk werk dat heel wat tijd en eenieders betrokkenheid vergt.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Alle gemeentediensten

Planning: Het Papierplan en de sensibiliseringsacties moeten tegen 2018 zijn afgewerkt

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder papierverbruik: minder afval, minder grondstoffen en minder energie voor de productie, minder transport
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** besparingen door minder verbruik
- **Participatie:** alle diensten dienen hierbij te worden betrokken
- **Bestuur:** goed beheer / duidelijk beeld van de werking

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Hoeveelheid A4 papier verbruikt door de dienst Drukkerij	Aantal			
Hoeveelheid A3 papier verbruikt door de Administratie (drukwerk via de gemeentelijke drukkerij)	Aantal			
Hoeveelheid A3+ papier verbruikt door de Administratie (drukwerk via de gemeentelijke	Aantal			

Lokale Agenda 21 Gemeente Sint-Gillis – Actieplan

drukkerij)					67
Bestellingen buiten Drukkerij (budget)	€				
Aantal bedrukte zijden (meterstand van de multifunctionele printers)	Aantal				

FICHE NR.2.4.2 Composteren ontwikkelen en promoten

Beschrijving van de actie:

De gemeente beheert een compostproject bij het metrostation Horta. Heel regelmatig krijgt de dienst vragen om aan dit project te participeren. Bijgevolg wil ze meer compostplaatsen op het volledige grondgebied. Binnen de zones van de wijkcontracten zouden er projecten moeten worden opgestart.

Anderzijds wil men ook de verschillende plaatsen, actoren en de bestaande compostplaatsen van Sint-Gillis onderbrengen in een netwerk; dat moet een vlotter beheer toelaten van de aanvragen van bewoners.

De dienst verschaft personen of instellingen informatie en organiseert bezoeken aan bestaande projecten voor iedereen (ook instellingen) die dit wenst. Begin 2016 komt er met de hulp van deze dienst ook een compostplaats in de school Ullenspiegel.

Aangezien er in Sint-Gillis relatief weinig geschikte locaties zijn voor het inrichten van composthoven, organiseert het Ecohuis regelmatig initiaties rond composteren in wormbakken.

Om de burgers aan te zetten hun afval zelf te composteren werd er tijdens de tweede jaarhelft van 2015 ook een compostpremie ingevoerd. Die kan worden toegekend aan wie een compostvat voor zijn tuin koopt, maar ook voor wormbakken zodat ook bewoners van appartementen kunnen composteren.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Dienst Groene ruimten / Dienst Wijkcontracten

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder afval dat industrieel moet worden verwerkt (met name ophaling van organisch afval: geen afvaltransport en geen afvalzakken)
- **Sociaal:** gezamenlijke compostplaatsen bevorderen de samenhang en de sociale cohesie.
- **Economisch:** /
- **Participatie:** de gemeente stelt de ruimte ter beschikking, maar de deelnemers staan in voor het dagelijks beheer. De praktische organisatie en communicatie zijn in handen van een groep inwoners. De geproduceerde compost wordt ter beschikking gesteld van collectieve projecten.
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

69

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Personen betrokken bij een gemeentelijke collectieve compostplaats	Aantal			
Aant. geïnventariseerde collectieve compostplaatsen	Aantal			
Personen die een aanvraag voor participatie aan een compostplaats indienden	Aantal			
Opleiding rond composteren in wormbakken in het Ecohuis	Aantal			
Deelnemers aan opleidingen composteren in wormbakken	Aantal			
Toegekend aantal "compostpremies"	Aantal			

AFVAL

70

FICHE NR.2.4.3 Recyclage van verouderde hardware**Beschrijving van de actie:**

Afgezien van de omkasting bevat hardware heel wat stoffen die schadelijk zijn voor het milieu. Heel vaak komen die op stortplaatsen in Afrika terecht waar (soms minderjarige) personen leven van de terugwinning van metaal van afgedankte hardware.

Dit project moet ervoor zorgen dat afgedankt IT-materiaal niet op een stortplaats terecht komt, maar maximaal en ook plaatselijk wordt gerecycleerd.

Daarom wordt het verouderde materiaal opgehaald, opgeslagen en toevertrouwd aan verenigingen die zich met recyclage van hardware bezighouden.

De Brusselse vereniging CF2D is actief binnen de sociale economie. Het gerecycleerde materiaal wordt tegen democratische prijzen doorverkocht aan scholen, verenigingen, NGO's, enz. Voor meer informatie over hun activiteiten: www.cf2d.be

Dienst die de actie beheert: Gemeentelijke IT-dienst

Partners: Dienst van de Gemeentelijke Eigendommen of andere diensten (in geval van recuperatie: scholen, ...) /Verenigingen met sociaal oogmerk (CF2D, Tic Tanneurs, ...)

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** vermindering van de afvalberg (waarvan een deel gevaarlijke afvalstoffen).
- **Sociaal:** voordelen wanneer het materiaal terecht komt bij verenigingen met sociaal oogmerk
- **Economisch:** geen voordeel voor de gemeente, maar laat toe minderbegoeden te helpen
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** voorbeeldfunctie op het vlak van beheer van materiaal en afval

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal toestellen dat op een stortplaats terecht komt	Aantal	-		
Aantal toestellen geschonken aan verenigingen	Aantal			

FICHE NR.2.4.4 Workshops waar burgers zelf IT-materiaal kunnen herstellen: “Cleanic PC”

Beschrijving van de actie:

Atelier du Web is de openbare multimediaruimte van de gemeente. Burgers kunnen hier nieuwe informatie- en communicatietechnologieën ontdekken, surfen op het internet, een initiatie of basisopleiding volgen, eigen projecten ontwikkelen of deelnemen aan een multimediamworkshop. Animatoren en vrijwilligers van l’Atelier du web geven tips en advies om IT-materiaal nieuw leven in te blazen.

Dit project wil burgers leren zelf hun computer te herstellen.

Wie bijvoorbeeld niet de middelen heeft om een nieuwe computer aan te kopen kan zich door een team van kenners of IT-experts laten bijstaan.

De animatoren stellen eerst een diagnose:

- Kan het materiaal niet meer worden hersteld, dan worden deelnemers doorverwezen naar een adres waar ze het kunnen achterlaten voor recuperatie. (Samenwerking met Tac Tic informatique of CF2D)
- Kan de computer toch worden hersteld, dan helpt Atelier du Web de deelnemers om de defecte onderdelen te herstellen en om er gratis open systemen op te installeren (Linux)

Dienst die de actie beheert: atelier du web – Digitale Openbare Ruimte van de Gemeente

Partners: CF2D en TACTIC informatique: twee bedrijven uit de sociale economie die IT-materiaal nieuw leven geven.

Planning: 2016-2018: gemiddeld drie workshops per jaar

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder IT-afval door recyclage
- **Sociaal:** wie niet de middelen heeft om een computer aan te kopen krijgt op die manier een “zo goed als” nieuwe computer door hem zelf te herstellen
- **Economisch:** minder kosten wegens geen aankoop
- **Participatie:** actieve betrokkenheid van het publiek om de berg IT-afval te verminderen
- **Bestuur:** weinig digitale openbare multimediaruimten van gemeentes bieden inwoners dergelijke diensten aan

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Herstelde computers per jaar	Aantal			
Gemiddeld aantal deelnemers per workshop	Aantal			

AFVAL

72

FICHE NR.2.4.5 Afval aan de bron beperken

Beschrijving van de actie:

De Brusselaar produceert gemiddeld 420 kg huishoudelijk afval⁴ per jaar (Het Brussels Gewest produceert 2.000.000 ton afval per jaar). Dat afval is afkomstig van goederen en diensten die we dagelijks verbruiken; de grondstoffen daarvan zijn primair (afkomstig van exploitatie en extractie) of secundair (door recyclage). Het komt er dan ook op aan om de productie van afval aan de bron zelf te beperken.

De dienst DO ontwikkelt instrumenten om de afvalproductie aan de bron aan te pakken. Daarom stelt de dienst herbruikbaar materiaal zoals bекers en mugs, of nog winkeltassen ter beschikking, verdeelt hij stickers met daarop “stop pub”, enz. Daarnaast ontwikkelt de dienst ook communicatietools of zet hij sensibiliseringsacties op het getouw (in het kader meer bepaald van de Europese Week van de Afvalvermindering).

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Verschillende diensten / burgers / organismen afhankelijk van de projecten

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** vermindering van de te verwerken afvalberg en kleinere impact van de productie + verwerking
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** economische impact door de vermindering van de consumptie en dus door minder uitgaven
- **Participatie:** alle diensten van het bestuur en burgers of organismen waarmee de dienst DO contacten onderhoudt, worden uitgenodigd om aan deze actie deel te nemen.
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Uitgeleende bekers/mugs / jaar	Aantal			
Beschikbaar gestelde herbruikbare tooltypes	Aantal			
Acties rond sensibilisering rond / communicatie over minder afval aan de bron / jaar	Aantal			

⁴ Bronnen: Jaarverslag 2011 van Net Brussel (1,4), Statistische tabellen van het BISA, on line versie 2010 (2,4), Staat van het Brussels Leefmilieu, Samenvatting 2007-2008 (3,5)

AFVAL

73

FICHE NR.2.4.6 Hergebruik en uitwisseling tussen burgers stimuleren**Beschrijving van de actie:**

Doordat zowel milieu als economie in onbalans raakten, zijn steeds meer burgers ervoor gevonden voorwerpen te hergebruiken in plaats van ze gewoon weg te werpen. In dit kader zijn projecten ontstaan zoals “donneries”, Repair Café, gratis markten of plaatselijke uitwisselingssystemen.

De dienst DO wil dergelijke projecten steunen via communicatietools of hen logistiek of materieel bijstaan. Anderzijds speelt de dienst ook een actieve rol bij bepaalde projecten. De boekenkastjes, het documentatie- en instrumentencentrum, participatie aan ophalingen van materiaal voor partners (Zinneke, pianofabriek, ...) of het organiseren van workshops rond recuperatie of hergebruik zijn daar prima voorbeelden van.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Dienst Cultuur / gemeentelijke bibliotheken / Wijkcontracten - burgers

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder afval en minder productie van nieuwe voorwerpen door hergebruik.
- **Sociaal:** al deze initiatieven werken een hechtere sociale band en uitwisseling in de hand
- **Economisch:** besparingen voor de burger door hergebruik en herstellingen; minder uitgaven doordat de hoeveelheid te verwerken afval slinkt.
- **Participatie:** de projecten zijn een initiatief van de burger of de burger speelt een fundamentele rol in het voortbestaan van het project.
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Projecten opgestart door de dienst DO die uitwisseling of hergebruik mogelijk maken	Aantal			
Projecten opgestart door inwoners van Sint-Gillis die uitwisseling of hergebruik mogelijk maken	Aantal			
Workshops of animatie georganiseerd in het Ecohuis in de marge van het thema “recup”	Aantal			

FICHE NR.2.4.7 Verbod op plastic draagtassen voor eenmalig gebruik op de markten

Beschrijving van de actie:

In 2013 werd een sensibiliseringsactie rond het gebruik van plastic draagtassen gestart.

Sinds 2013 staken de organisatoren van de campagne nog een tandje bij; zo werden er workshops rond plastic georganiseerd, kwamen er twee tentoonstellingen in het Ecohuis (“Légendes du sac plastique” en draagtassen beschilderen met natuurlijke kleurstoffen) en animatie op markten; ook de handelaars werden door de ondertekening van een Handvest bij de actie betrokken. Tot slot werden herbruikbare tassen uitgedeeld.

De bedoeling is om het ingeslagen pad verder te bewandelen en het project jaar na jaar meer weerklink te geven. Er werd een pilotgroep (Sint-Gillis, Anderlecht en Slachthuizen nv) in het leven geroepen die de verdeling van plastic draagtassen voor eenmalig gebruik op markten een halt moet toeroepen. De 3 markten die tijdens de proeffase worden beoogd, zijn de wekelijkse markt van Anderlecht, de markt van de Slachthuizen en de markt aan het Van Meenenplein in Sint-Gillis. Geleidelijk wordt het initiatief uitgebreid tot alle gemeentelijke markten.

Eens de door Leefmilieu Brussel en de gemeenten Anderlecht en Sint-Gillis gefinancierde onderzoeksfase voltooid, kan het project in Sint-Gillis van start gaan; dat is gepland voor de lente van 2016.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Concessiehouders van de markten van Sint-Gillis / dienst Economische Ontwikkeling / Gemeentebestuur van Anderlecht / Atrium / Slachthuizen nv

Planning:

- 2016: het verbod op het aanbieden van plastic draagtassen op de markt aan het Van Meenenplein. In een tweede fase volgt de markt aan het Voorplein.
- 2017: het verbod wordt op alle markten van de gemeente ingevoerd (Van Meenen, Voorplein, fort, Zuid)
- 2018: beschouwingen rond de kleinhandelszaken (kruidenierszaken)

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder druk op het leefmilieu als gevolg van de productie, de verontreiniging door rondslingerende draagtassen en het afvalbeheer
- **Sociaal:** geen reële impact. Anderzijds worden wel de handelaars en burgers betrokken (hierdoor wordt geresponsabiliseerd ten aanzien van de bescherming van het leefmilieu).
- **Economisch:** besparingen voor kleine handelaars doordat ze geen draagtassen voor eenmalig gebruik meer hoeven aan te bieden. Grootste economische impact als gevolg van minder uitgaven in de sectoren volksgezondheid en afvalverwerking.

- **Participatie:** betrokkenheid van handelaars, marktkramers en hun klanten is vereist. De handelaars worden vanaf het prille begin bij het project betrokken; dit gebeurt door de ondertekening van een handvest waarin ze zich ertoe verbinden minder plastic tassen te gebruiken of door hen te betrekken bij de reflectie om het proces te versnellen.
- **Bestuur:** voorbeeld van transversaliteit tussen de gemeenten en het proefproject in het Brussels Gewest.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal markten waarvoor het verbod geldt	Aantal			
Aantal betrokken marktkramers	Aantal			
Aantal betrokken kleinhandelzaken	Aantal			

AFVAL

76

FICHE NR.2.4.8 Ophaling van organisch afval “Be Organic”**Beschrijving van de actie:**

De gemeente Sint-Gillis neemt sinds 8 oktober 2015 deel aan de ophaling van organisch afval: etensresten (ook van vlees en vis), fruit- en groenteschillen, koffiedik, theezakjes, huishoudrol, papieren zakdoeken en servetten, vervallen voedingsmiddelen (zonder verpakking (bio-afbreekbare zakken). De komende jaren zal het actieterrein van dit project worden uitgebreid (begin 2016 hadden er zich al 1217 deelnemers aangemeld).

Dienst die de actie beheert: dienst Openbare Netheid

Partners: Net Brussel

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** recyclage van organisch afval
- **Sociaal:** hierdoor kan iedereen organisch afval recycleren, ook wie geen tuin(tje) heeft; Net Brussel verdeelt de zakken
- **Economisch:** /
- **Participatie:** actieve betrokkenheid van de inwoners
- **Bestuur:** Rationeel afvalbeheer

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal deelnemende gezinnen	Aantal			
Opgehaalde hoeveelheid afval in ton	Aantal			

FICHE NR.2.4.9 Uitwisselen van kinderspullen tussen de ouders in de crèches

Beschrijving van de actie:

Kleine kinderen groeien tegen een razend tempo. Bij de ontwikkeling van het kind komen zoveel voorwerpen kijken die tegen een even snel tempo plots nutteloos worden, maar die objecten kosten wel wat geld ... Om ouders aan te moedigen spullen weg te schenken, te ruilen of een tweede leven te geven bedachten bepaalde crèches van de gemeente een uithangbord waar ouders de kinderspullen die ze willen wegschenken of verkopen kunnen aankondigen. Eens aanbieder en gegadigde samengebracht regelen zij zelf hoe de spullen van eigenaar wisselen.

Hoewel kleinschalig heeft dit project een grote impact op verschillende niveaus: het kadert binnen een kringloopeconomie en heeft rechtstreeks effect op het consuminderen en op de afvalproductie. Bovendien kunnen ouders via dit project besparen op de aankoop van materiaal. Tot slot kunnen ouders elkaar hierdoor onderling helpen, waardoor een hechtere sociale band kan ontstaan.

Dienst die de actie beheert: dienst crèches en het Jonge Kind

Partners: Dienst Duurzame Ontwikkeling

Planning: Het project wordt tussen 2016 en 2018 ingevoerd.

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** consuminderen, afvalvermindering, in mindere mate impact op de productie van voorwerpen (de vraag daalt).
- **Sociaal:** hierdoor kunnen banden tussen de ouders ontstaan
- **Economisch:** de ouders kunnen hier besparen op hun aankopen
- **Participatie:** een participatief project bij uitstek
- **Bestuur:** overheid als facilitator

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal aangebrachte uithangborden	Aantal			

AFVAL

78

FICHE NR.2.4.10 Scholen leren minder afval te produceren en afval beter te sorteren**Beschrijving van de actie:**

Onze 7 gemeentelijke kleuter- en lagere scholen hebben elk hun eigen manier om afval te sorteren. Sommige scholen zijn op het vlak van afval sorteren echt voorbeeldig en trachten zelfs de productie van afval bij de bron aan te pakken. Andere stuiten dan weer op heel uiteenlopende problemen; die zijn van logistieke aard of houden verband met de configuratie van de gebouwen, tekort aan informatie ...

Dit project wil voor iedere school een specifieke audit opstarten om voor iedere situatie een aangepast actieplan uit te werken. De bedoeling is om alle actoren uit de schoolmidden te betrekken: directie, leerkrachten, leerlingen, onderhoudspersoneel, conciërges.

Op termijn moet de afvalberg in scholen worden teruggedrongen; dat kan door de hoeveelheid tetrapaks te verminderen, en het drinken van kraantjeswater en eten van vers fruit te stimuleren.

Aan het einde van de sensibiliseringscampagne wordt een Handvest van goed afvalbeheer opgesteld.

Dienst die de actie beheert: dienst Onderwijs – team dat instaat voor het beheer van de arbeiders

Partners: Dienst Openbare netheid – dienst Duurzame Ontwikkeling – Net Brussel

Planning: 2016: acties in scholen die met de meeste problemen hebben af te rekenen
2017: werken met de meest “voorbeeldige” scholen

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** de kwaliteit van het gesorteerde afval verbeteren / recyclage in de hand werken
- **Sociaal:** samenwerking met alle scholen op het grondgebied van de gemeente heeft een impact op alle kinderen
- **Economisch:** door het afval aan de bron aan te pakken daalt de prijs voor de verwerking van afval
- **Participatie:** betrokkenheid van alle schoolteams, meer bepaald door de opstelling van het Handvest
- **Bestuur:** efficiënt afvalbeheer

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal scholen van de in totaal 7 gemeentescholen die werden doorgelicht	Aantal			
Aantal 1000 l containers van iedere kleur (zwart-geel-blauw) die worden buitengezet /week	Aantal			
Aantal incidenten wegens niet-naleving van de	Aantal			

sorteerplicht (waarschuwing van het GWN of van de Dienst Openbare Netheid)					79
Scholen die het Handvest ondertekenden	Aantal				

AFVAL

80

FICHE NR.2.4.11 Kledingcontainers op rommelmarkten**Beschrijving van de actie:**

De dienst Economische Ontwikkeling nam het initiatief om kledingcontainers te plaatsen op het Van Meenenplein tijdens de 4 rommelmarkten die hier jaarlijks plaatsvinden.

In 2015 werd via deze weg 6.325 kg textiel opgehaald.

Het partnerschap met Spullenhulp krijgt dus een vervolg.

Dienst die de actie beheert: dienst Economische Ontwikkeling

Partners: Spullenhulp

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** Recyclage van textiel
- **Sociaal:** steun aan een bedrijf uit de sociale economie die mensen in moeilijkheden wil helpen om op een duurzame wijze weer autonoom te worden
- **Economisch:** besparingen op het vlak van afvalbeheer
- **Participatie:** betrokkenheid van de standhouders op de rommelmarkten
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal opgestelde containers	Aantal			
Gewicht aan opgehaald textiel	Kg			

VOEDING

81

FICHE NR.2.5.1 Duurzame voeding in scholen

Beschrijving van de actie:

In de bestekken van de overheidsopdrachten voor schoolmaaltijden in de gemeentescholen worden al vele jaren duurzaamheidscriteria opgenomen. Sommige vereisten zijn vastgelegd, zoals rond de consumptie van fruit en groenten, voedingsaspecten, een percentage van biologische landbouwproducten of van het korte circuit en milieucriteria, het respecteren van milieu- of fairtradelabels, steun aan bedrijven van de sociale economie, ...

Men wil echter zowel wat de filosofie als het aanbod van producten betreft een stap verder gaan zonder de financiële draagkracht van de consument uit het oog te verliezen. De dienst Onderwijs zal daartoe worden begeleid door Ecores. De huidige werking zal worden doorgelicht en er komt een actieplan om scholen ertoe aan te zetten meer duurzame voeding op het menu te zetten.

Dienst die de actie beheert: dienst Onderwijs

Partners: Ecores

Planning: 2016: diagnose - 2016 of 2017: praktische toepassing van het actieplan – wijzigingen aan het bestek

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** opname van milieucriteria in het bestek – sensibilisering van de verschillende betrokken partijen (interne diensten, uitbaters van schoolrefters, leerlingen, ouders,...)
- **Sociaal:** opname van maatschappelijke criteria (sociale economie -fairtrade) / Kwaliteitsproducten tegen een voor iedereen betaalbare prijs
- **Economisch:** een betere kwaliteit van de maaltijden zonder dat dit een invloed heeft op de prijs van de menu's
- **Participatie:** informatie in verband met de smaak en de milieucriteria voor de begunstigden van de maaltijden en de ouders
- **Bestuur:**

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Percentage biologische landbouwproducten of producten van het korte circuit	Aantal			

FICHE NR.2.6.1 Ecodynamische Labeling

Beschrijving van de actie:

Het Gewest voerde een label in dat instellingen beloont die een beter milieubeheer en een betere werking op het vlak van het leefmilieu nastreven.

Dat label hangt eigenlijk samen met een gebouw, maar alle gemeentelijke diensten mogen de adviezen gebruiken.

De Nederlandstalige bibliotheek (Emile Féronstraat 173) werkt reeds op verschillende niveaus duurzaam (verdeelpunt van de bio-manden 'Ferme Nos Pilifs' voor het duurzaam wijkcontract, groendak, moestuinbakken, ...). Ze wil als eerste gebouw van de gemeente het label verwerven.

Dienst die de actie beheert: dienst Nederlandstalige aangelegenheden

Partners: Dienst Duurzame Ontwikkeling – Dienst van de Gemeentelijke Eigendommen - Leefmilieu Brussel

Planning: 2016: indiening van het kandidaatstellingsdossier

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** besparingen (zelfs kleine) wat betreft het verbruik van gas, water en elektriciteit binnen het gebouw, beter sorteren/recycleren van afval, kleine moestuin op het binnenplein; het eerste doel blijft echter een structureel, ecologisch en duurzaam kader te creëren.
- **Sociaal:** dit vergt de participatie en de betrokkenheid van de medewerkers, en het ontstaan van samenhang rond het project.
- **Economisch:** voordelen voor de gemeente door besparingen op de water- en energiefactuur.
- **Participatie:** de gemeentelijke diensten worden in verschillende mate bij de gegevensvergaring betrokken. Ze zijn ook nodig bij de organisatie van de acties die betere praktijken nastreven. Gedeelde verantwoordelijkheid tussen medewerkers van de bibliotheek en die van de dienst Nederlandstalige Aangelegenheden.
- **Bestuur:** om de gebruikers systematisch te sensibiliseren wordt het publiek van de bibliotheek bij iedere stap geïnformeerd.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Ondertekening van het Handvest	Ja / nee			
Verkrijgen van het label	Ja / nee			
Aantal behaalde sterren	Aantal			

3. Evenwichtige stedelijke ontwikkeling

OPENBARE RUIMTE

MOBILITEIT

NETHEID

OPENBARE RUIMTE

84

FICHE NR.3.1.1 Heraanleg van de tuin Victor de Lavelaye

Beschrijving van de actie:

De groene ruimte 'Victor de Laveleye' tussen de Waterloo-sesteenweg en de Paul Dejaerlaan ter hoogte van het premetrostation Horta, voldoet niet helemaal aan de verwachtingen van het publiek. De speeltuin is te klein, het pad voor de voetgangers niet gebruiksvriendelijk en de beplanting verdient best wat meer aandacht. Deze kleine groene ruimte wordt dan ook niet ten volle benut.

Een heraanleg van de ruimte is gepland; de kinderen zouden een grotere speeltuin krijgen en het pad, vooral het gedeelte naar het metrostation, zou gebruiksvriendelijker worden aangelegd.

Het project werd eind 2015 toevertrouwd aan de dienst Duurzame Wijkcontracten Voorplein/Morichar en wordt in dat kader tussen 2016 en 2020 verwezenlijkt.

Dienst die de actie beheert:

Dienst Duurzame Wijkcontracten Voorplein/Morichar

Partners: Dienst Openbare Ruimte

Planning: Verwezenlijking voorzien tussen 2016 en 2020

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** heraanleg van de groenvoorziening in het park, die beter tot haar recht moet komen
- **Sociaal:** de herinrichting van de speeltuin moet de samenhang binnen de wijk bevorderen
- **Economisch:** /
- **Participatie:** de inwoners van de wijk worden voor de verwezenlijking van het project geconsulteerd
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Oppervlakte van de speeltuin	m ²			
Wandelpad van de ingang van het park tot aan het metrostation	m			

FICHE NR.3.1.2 “Tout ce qui pousse !”: groen in de stad

Beschrijving van de actie:

Het duurzame wijkcontract Bosnië zette onder de naam “Tout ce qui pousse” groenacties in de wijk op het getouw. Die bestaan uit meerdere luiken:

- Steun voor het aanbrengen van klimplanten langs gevels (waar mogelijk) of in huizenblokken.
- Begeleiding bij projecten voor intensieve groendaken en toekenning van “groendak”-premies.
- Siertuinen: bestaande groene ruimtes nieuw leven inblazen (vooral pleintjes die eigendom zijn van Sint-Gillis Haard) en cobeheer gemeente/inwoners - voorkeur bij de beplanting voor soorten die de biodiversiteit in de stad in de hand werken.
- Theoretische ondersteuning van privé-initiatieven voor groenteteelt op terrassen en daken

Ook de actie “Potagers des balcons” in partnerschap met de vzw Le Début des Haricots maakt deel uit van het groenproject in de wijk. Dat gaat uit van een aantal vaststellingen in de wijk: sterke bevolkingsdichtheid, weinig kwaliteitsvolle ruimte binnen de huizenblokken met weinig groen, groot aantal balkons en platte daken. Zo wil men met deze actie de sociale banden rond voeding en groen versterken en het publiek toelaten thuis een eigen “micromoestuin” aan te leggen. Het is niet de bedoeling dat die moestuinen een grote opbrengst voortbrengen (die hangt af van de beschikbare plaats), maar veeleer dat de inwoners samen leren en andere inwoners van de huizenblokken ertoe aanzetten hun voorbeeld te volgen.

Niet alleen de opbrengst, maar ook het aantal gebruikers van deze kwekerij groeide in 2015 aanzienlijk. Enkele cijfers:

- Klimplanten: in totaal werden 70 aanvragen ontvangen; in 2015 werden 18 klimplanten aangebracht
- Groendaken: geen enkel groendak in 2015 aangelegd. Het premiebudget steeg van 30.000.00€ tot 7 500.00€.
- Boomborders: met de start van het project “Aux Arbres Citoyens” kwam er aandacht voor de boomborders: aanleg van bloemperkjes met vaste planten die mensen moeten aanzetten meer eerbied te hebben voor de boomborders.
- Tuin van de Van Caulaertsquare: het centrale gedeelte wordt grondig aangepakt; hier komt een thematische siertuin die in vier zones is onderverdeeld: vegetale kunst, biodiversiteit via bomen en struiken, een opbrengstgedeelte - aanleg van opbrengststructuren voor de bewoners, een ontmoetingszone en decoratieve beplanting. Om een samenhang tussen de verschillende zones te creëren gaat de voorkeur uit naar plaatselijke soorten die aan ons klimaat zijn aangepast. De bedoeling is om de samenhang tot uiting te brengen tussen de biotoop in de plantenkwekerij “la pousse qui pousse” en deze nieuwe tuin.
- Terwijl in 2014 800 personen zich bij deze kwekerij aanmeldde, was dit aantal in 2015 opgelopen tot niet minder dan 2700 personen.
- In 2015 werden 80 kits (balkonmoestuinen) verkocht (tegenover 15 in 2014).
- Hier werden om en bij de 10 000 planten gekweekt en verkocht.

- 223 personen namen via het Wijkcontract deel aan de animaties die door de kwekerij werden voorgesteld, terwijl nog eens 250 personen deelnamen aan een georganiseerd groepsbezoek. Telkens werd een reeks van 5 animaties met telkens 10 deelnemers georganiseerd. Deze animatie kreeg de naam “de la graine à l’assiette”. Totaal geraamd aantal: 530 personen.

De projecten die lopen van 2016 tot 2018 willen dit project een blijvend karakter geven. Er wordt ernstig nagedacht over mogelijke pistes voor de gemeente en continuïteit is de hoofdidee. De activiteiten van de boomkwekerij worden in 2016 nog verder ontwikkeld via een opleidingsprogramma in het teken van stedelijke landbouw. Die opleiding bevindt zich momenteel in de voorbereidingsfase en zou in maart 2016 van start moeten gaan.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Wijkcontracten / Bosnië

Partners: Le Début des Haricots vzw

Planning: De actie loopt van januari 2013 tot eind december 2016.

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** meer bestuivende insecten door het aanbrengen van planten die bijen aantrekken; het publiek door participatie respectvol met de groenvoorziening leren omgaan.
- **Sociaal:** zorgen voor een leefomgeving die ontmoetingen, ontspanning, uitwisseling en het delen van kennis in de hand werkt.
- **Economisch:** mogelijkheid om een persoon deeltijds in dienst te nemen.
- **Participatie:** deze actie vergt een actieve participatie van de bewoners
- **Bestuur:** poging om een beweging op gang te brengen voor meer groen op voetpaden, straten, pleinen, vensterbanken, enz. zodat de bewoners de openbare ruimte op een zachte manier duurzaam kunnen innemen.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aangeplante klimplanten	Aantal			
Aangelegde balkons	Aantal			
Animatie (aantal personen)	Aantal			
Gekweekte planten voor consumptie	Aantal			

FICHE NR.3.1.3 Een duurzame kwekerij in Sint-Gillis

Beschrijving van de actie:

Binnen de perimeter van het Wijkcontract Bosnië in de dichtbevolkte en sterk gemineraliseerde gemeente werd in 2014 een kwekerij ingericht. De - lokale of geacclimatiseerde - planten die hier worden gekweekt, zijn bestemd voor de inwoners (balkons, terrassen, privétuinen en openbare siertuinen). De kwekerij is ook een plek waar de inwoners elkaar tijdens de openingsuren kunnen ontmoeten (2 x per week op woensdag en zaterdag). Bovendien worden hier opleidingen georganiseerd.

Enkele cijfers:

- Terwijl in 2014 800 personen zich bij deze kwekerij aanmeldden, was hun aantal in 2015 opgelopen tot niet minder dan 2700 personen.
- In 2015 werden 80 kits (balkonmoestuinen) verkocht (tegenover 15 in 2014).
- In totaal werden hier om en bij de 10 000 planten gekweekt en verkocht.
- 223 personen namen via het Wijkcontract deel aan de animaties die door de kwekerij werden voorgesteld terwijl nog eens 250 personen deelnamen aan een georganiseerd groepsbezoek. Telkens werd een reeks van 5 animaties met 10 deelnemers georganiseerd. Deze animatie kreeg de naam “de la graine à l’assiette”. Totaal geraamd aantal: 530 personen.
- Opleidingen: in 2015 volgde de dienst aanplantingen van de gemeente hier een opleiding bestaande uit 5 lessen van telkens 4 uur (biologisch tuinieren). 7 gemeentearbeiders namen deel. In 2016 wordt er een praktische opleiding “végétaliseurs” georganiseerd.

De projecten die lopen van 2016 tot 2018 willen dit project een blijvend karakter geven. Er wordt ernstig nagedacht over mogelijke pistes voor de gemeente en continuïteit is de hoofdidee. Meer weten we daar voorlopig nog niet over.

De activiteiten van de boomkwekerij worden in 2016 nog verder ontwikkeld via een opleidingsprogramma in het teken van stedelijke landbouw. Die opleiding bevindt zich momenteel in de voorbereidingsfase en zou in, maart 2016 van start moeten gaan.

Dienst die de actie beheert:

Dienst Duurzame Wijkcontracten /Bosnië

Partners en projectbeheerder: Vzw “le Début des Haricots”/ Vzw “Gratte”

Planning:

- 2015: uittesten van de opgezette structuur (hoogst mogelijke opbrengst, organisatie van verschillende activiteiten, opleidingen en bezoeken, omvormen van wilde planten tot eetbare soorten, ...)
- 2016: laatste tests van de structuur ditmaal tijdens de professionele werking (duurzaam karakter). Opvoeren van de productie en afstellen van details op het plaatselijk ecologisch beheer.

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** kweken van voedingsgewassen en vaste planten - Kweken van zaaddragende planten - Kweken van planten die bijen aantrekken - Productie van plantenextracten (meststof, insecticiden, insectenwerende producten en fungiciden) - Vermeerdering van bio-voedingsgewassen - Aanbrengen van insecten-, vogelkastjes,.... Zones voorbehouden voor de voortplanting van vlinders en houtetende insecten.
- **Sociaal:** korte opleidingen rond groenteteelt in de stad, oogsten van zaden en vermeerdering van voedingsgewassen (duurzame voeding die voor iedereen betaalbaar is) - Acties voor personen met een handicap die planten kunnen verzorgen, in samenwerking met de doelgroep van de vzw Gratte. Aanleg van een opgehoogde moestuin voor slechtzienden.
- **Economisch:** het project moet in 3 jaar tijd zelf bedruipend zijn zodat een deeltijdse medewerker kan worden aangeworven. In 2015 bedroeg de winst ongeveer 15 000.00€, waardoor een deeltijds tewerkgesteld persoon kon worden aangeworven.
- **Participatie:** aanleg van een compostplaats met de hulp van ongeveer 40 gezinnen.
- **Bestuur:** innovatief project dat zich tot de gemeenschap richt.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aangeplante planten	Aantal			
Aantal verdeelde "Balkonkits"	Aantal			
Personen die een opleiding volgden*	Aantal			
Aanplantingen die de biodiversiteit bevorderen **	Type			
Voorbehouden zones zonder activiteit behoudens onderhoud	M ² /964			

*Onder personen die een opleiding volgden, rekenen we iedereen die deelnam aan de workshops en aan de twee uur durende bezoeken. Dat kan gaan om leerlingen, personen die lid zijn van wijkverenigingen of die betrokken zijn bij CBVV (OCMW), ongeacht hun leeftijd.

** Aanplanten van plaatselijke soorten: 17 variëteiten van appel- en perenbomen, 1 lijsterbessenboom (bessen voor vogels), 1 ruwe berk (vogels, kleine zoogdieren), 1 zoete kers (bijen, bestuivers). Voor het binnenplein van het huizenblok werden een witte wilg en een krikelaar geplant (2016).

OPENBARE RUIMTE

89

FICHE NR.3.1.4 Renovatie van het Germeaupark

Beschrijving van de actie:

Het Germeaupark ligt in een huizenblok en moest in 2008 worden gesloten omdat de houten hal in het midden dreigde in te storten. Voor die tijd maakten verschillende verenigingen gebruik van deze groene ruimte voor hun evenementen.

Dit project wil het park terug in gebruik nemen. De eerste fase waarbij de houten hal werd afgebroken, werd in juni 2014 voltooid. Sindsdien werd die relatief oppervlakkig weer heringericht. Er werden 30 tuinbakken geplaatst. Intussen wordt nog druk gewerkt aan het aanleggen van een compostplaats, het aanbrengen van een insectenhotel, kinderspeeltuigen, leeshoek. In de loop van 2016 zou de heraanleg van het park volledig moeten zijn voltooid. Na heropening is het weer toegankelijk voor het publiek.

Dienst die de actie beheert: Dienst Openbare Ruimte

Partners: Programma Grootstedenbeleid: voor de animatie

Planning: 2016: heraanleg en opening van het park

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** herwaardering van de groene ruimten. Ontwikkeling van de biodiversiteit in de stad.
- **Sociaal:** het gebruik van een gemeenschappelijke plaats moet de sociale samenhang versterken. De voorzieningen in openlucht worden gedeeld door een publiek dat het contact met de natuur wil herstellen.
- **Economisch:** /
- **Participatie:** de wijkbewoners beheren de kweekbakken
- **Bestuur:** herwaardering van het groen patrimonium.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Investerings in de heraanleg	€			
Opening van het park	Ja/ Nee			
Aanbrengen van de gemeenschappelijke voorzieningen	Aantal			

OPENBARE RUIMTE

90

FICHE NR.3.1.5 **Heraanleg en herkwalificatie van het Sint-Gillisvoorplein****Beschrijving van de actie:**

Het project betreft de heraanleg en een grondige herkwalificatie van het Sint-Gillisvoorplein.

Het omvat o.m. een architecturale, landschaps- en mobiliteitsstudie om er een overzichtelijke en gezellige publieke ruimte van te maken (de landschappelijke configuratie van het Sint-Gillisvoorplein is in ieder geval al uitzonderlijk).

Er wordt gestreefd naar een duurzame visie voor deze historische kern van de gemeente, rekening houdend met de ontwikkeling van aanpalende projecten, met de wensen van inwoners en gebruikers en met de economische impact van het project. De belangrijkste uitdaging is de identiteit van het Voorplein. Centraal daarbij staan historisch, erfgoed- en landschapsaspect, gezelligheid en mobiliteit, economische, culturele en ontspanningsactiviteiten, en impact van de werf.

De studie van de heraanleg werd in 2015 beëindigd; in 2016 wordt de riolering vernieuwd waarna met de uiteindelijke heraanleg wordt begonnen.

Dienst die de actie beheert: dienst Openbare Ruimte

Partners: Het project wordt opgevolgd door een begeleidingscomité waarin verschillende gemeentediensten zetelen: de Schepenen van Openbare ruimten / van het Programma Grootstedenbeleid / van Economische Ontwikkeling / van Stedenbouw / de dienst PGSB / de dienst Economische Ontwikkeling / de dienst Preventie / het Kabinet van de Burgemeester / de Politie

Planning: 2016 – Procedure Stedenbouwkundige Vergunning / start van de vernieuwing van de riolering en van de openbare nutsvoorzieningen

2017: gunning van de opdracht van werken en werken voor de heraanleg van het Voorplein.

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** nadenken over het recupereren en hergebruik van de blauwsteen – toegankelijkheid van alle transportmodi met voorrang voor de duurzame vervoersmiddelen (met de ambitie om het plein definitief autovrij te maken) – waterbeheer – geluidsimpact gekoppeld aan de materiaalkeuze - de materiaalkeuze
- **Sociaal:** rekening houden met de residentiële functie, de gezelligheid en de perceptie van de openbare ruimte – toegankelijkheid voor personen met beperkte mobiliteit
- **Economisch:** rekening houden met de socio-economische activiteiten tijdens de werken, door de impact van de werf op deze activiteiten te beperken.
- **Participatie:** participatief proces met de inwoners, de socio-economische actoren en de gebruikers van het Voorplein om een efficiënte informatie-uitwisseling tussen de gemeente en de inwoners te garanderen, en opdat de gebruikers zich de openbare ruimte eigen zouden maken.

- **Bestuur:** streven naar een goede prijs-/kwaliteitsverhouding – prijs zowel op vlak van investeringen als van onderhouds- en werkingskosten, en rekening houden met duurzame ontwikkeling.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Hergebruik van de bestaande blauwe steen – aantal straatstenen	Aantal			
Verplaatste bomen	Aantal			
Gekapte bomen	Aantal			
Geplante bomen	Aantal			
Participatievergaderingen	Aantal			

FICHE NR.3.1.6 Duurzaam Wijkcontract Voorplein-Morichar

Beschrijving van de actie:

Het nieuwe Duurzaam Wijkcontract van Sint-Gillis “Voorplein-Morichar” maakt deel uit van de nieuwe 2015-2019 reeks waarvoor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering in december 2014 het licht op groen zette.

De geselecteerde perimeter bestrijkt drie belangrijke wijken: Hallepoort, Hoog Sint-Gillis en Berckmans-Munthof.

Met dit nieuwe Duurzame Wijkcontract “Voorplein-Morichar” geeft de gemeente Sint-Gillis te kennen het sociaal gemengd karakter en de interconnectiviteit van Hoog en Laag Sint-Gillis te willen bevorderen.

De voorgestelde perimeter biedt mogelijkheden op het vlak van openbare huisvesting, gemeenschappelijke infrastructuur en de aanleg van openbare ruimten om het milieu en het welzijn in de stedelijke omgeving te verbeteren. De gemeente zal haar inspanningen ook toespitsen op de toegangspoorten van haar grondgebied, teneinde het toeristische en commerciële aanbod te versterken.

De vele overheids- en para-overheidsactoren die op het terrein aanwezig zijn, vormen een belangrijke troef voor de Gemeente Sint-Gillis om de wijk een duurzaam en sociaal karakter te geven.

De motieven van de Gemeente om een nieuw duurzame Wijkcontract op te starten hangen samen met de noodzaak om een aantal sites op het niveau van het huizenblok een gedaanteverandering mee te geven: voorzieningen op het vlak van huisvesting, collectieve voorzieningen, een voetgangerszone in de stad en een groene ruimte om het reeds bestaande groene netwerk in de kijker te zetten. Een bepaalde site zou tot een voorbeeldgebouw kunnen worden omgevormd; dit is meteen een zeldzame gelegenheid om de regels van “eco-constructie” en “eco-beheer” in de praktijk te brengen.

Maar ook de verbetering van de leefomgeving van een grotendeels dichtbevolkt gebied dat negatief afstraalt op de bewoners: het betreft een creatief, energiek en ambitieus wijkcontract dat de leefomgeving ten behoeve van de bewoners wil verbeteren.

Wat de verbetering van de woonomgeving betreft: in de betreffende perimeter bevinden zich heel wat verouderde wooneenheden. Dit Wijkcontract zal de renovatie van de gebouwen in een geest van eco-constructie een enorme boost geven.

Gelijktijdig zal het maatschappelijke acties opzetten voor de bewoners in het algemeen en van de jongeren in het bijzonder: opleiding, hen opnieuw helpen aan een baan.

Door de gestage stijging van de huizenprijzen in de betreffende wijken, dient de overheid krachtdadig in te grijpen om het sociaal gemengd karakter te verzekeren en gezinnen met lage inkomens duurzame en goede huisvesting te bieden in de wooneenheden die door de gemeentelijke Regie van Grondbeleid worden beheerd.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Wijkcontracten

Partners: Heel wat overheids- en privépartners of partners uit het verenigingsleven afhankelijk van de projecten.

Planning: 2015-2019 + 2 jaar voor de voltooiing van de werken

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** bij de heraanleg van de openbare ruimte worden ook de milieuaspecten in aanmerking genomen; anderzijds wordt ook het verantwoordelijk gedrag van de burgers via verschillende maatregelen aangemoedigd
- **Sociaal:** projecten toegespitst op de wijk, op de sociale cohesie en op een verbetering van de leefomgeving
- **Economisch:** voordelige investeringen voor zowel de burgers (renovatie van de gebouwen), als voor het openbaar bestuur. Return op middellange of lange termijn.
- **Participatie:** bij de uitwerking van het actieplan dienen de verschillende actoren te worden betrokken.
- **Bestuur:** het project is een initiatief van de gemeente om de levenskwaliteit binnen de perimeter te verbeteren

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal projecten opgenomen in het actieplan	Aantal			
Aantal verwezenlijkte projecten	Aantal			

OPENBARE RUIMTE

94

FICHE NR.3.1.7 Geïntegreerd beheer van de begraafplaats

Beschrijving van de actie:

Afgelopen jaren werd een renovatieplan uitgewerkt voor de gemeentelijke begraafplaats, met het oog op een betere werking, een duurzame ontwikkeling en de herwaardering van het patrimonium (monumenten en groene ruimten). Voor de groene ruimten werd een richtschema opgesteld met de vervanging en aanplanting van heel wat bomen en hagen ter afsluiting van verschillende grasperken. De grindzones worden geleidelijk aan vervangen door gazon. De hoge grassen die op bepaalde plaatsen van de begraafplaats bedekt zijn met tijm worden behouden.

Op het vlak van waterbeheer werd er heel wat werk verzet; de bedoeling is om de begraafplaats volledig los te koppelen van het openbaar net. Een put van 24 m³ voor het draineren van het grasperk 14-18 werd hersteld en voorzien van een handpomp. Anderzijds worden er ook regentonnen en regenputten geïnstalleerd zodat de bezoekers van de begraafplaats toegang hebben tot water.

Dienst die de actie beheert: dienst Openbare ruimten

Partners: /

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** bevordering van de biodiversiteit, minder gebruik van leidingwater
- **Sociaal:** behoud van het architecturale en historische erfgoed
- **Economisch:** Rationaliseren van de kosten
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** een beheersplan voor de begraafplaats opstellen met het oog op een betere werking, een duurzame ontwikkeling en de herwaardering van het patrimonium

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Geïnstalleerde tanks	Aantal			
Nieuw met gras bezaaide oppervlakte	Aantal			
Geplante bomen	Aantal			

OPENBARE RUIMTE

95

FICHE NR.3.1.8 ECAM-project

Beschrijving van de actie:

De herkwalificatie van het huizenblok van de voormalige site van de ECAM maakt deel uit van de projecten die in het kader van het Duurzame Wijkcontract Bosnië zijn opgezet. De bedoeling is de bestaande gebouwen om te vormen tot voorzieningen rond een klein parkje binnen het huizenblok. Daarin krijgen een crèche, sportinfrastructuur en verenigingen een plaats.

Alle maaltijden van de gemeentelijke crèches worden bereid in een centrale keuken. Er wordt ook overwogen om de refters meer vanuit het oogpunt van duurzame ontwikkeling te benaderen.

De binnenzijde van het huizenblok krijgt een groen karakter en er wordt een tiental nieuwe bomen aangeplant. Denkoefening rond water en de ondoorlatendheid van de grond.

De gebouwen krijgen allemaal een heel laag energieprofiel (sommige gebouwen kunnen zelfs worden omgevormd tot passiefgebouwen). Momenteel wordt er ook over gedacht om bestaand materiaal te recupereren

Dienst die de actie beheert: Dienst Wijkcontracten

Partners: Dienst Gemeente-eigendommen

Planning: 2015-2016: studies en plannen / 2017: start van de werken / 2019-2020: opening voor het publiek

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** bij de verschillende aspecten van de constructie wordt ook het milieu in aanmerking genomen: groenvoorziening voor de ruimte, vermindering van het energieverbruik, aangepaste keukens, integratie van regenwater in de aanpassingen, ...
- **Sociaal:** ontwikkeling van gemeenschappelijke voorzieningen
- **Economisch:** /
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Gemiddelde energieprestatie van de passiefgebouwen	K			
Oppervlakte van de lage-energiegebouwen	M ²			
Groen oppervlak	M ²			
Opvangcapaciteit van de regenwaterputten	Liter			
Aantal plaatsen in de fietsstalling	Aantal			

MOBILITEIT

96

FICHE NR.3.2.1 Het fietsgebruik bevorderen

Beschrijving van de actie:

Om de druk van het autoverkeer op het milieu te verminderen en de klimaatveranderingen een halt toe te roepen zet de dienst DO haar acties om het fietsgebruik te bevorderen door.

Het netwerk van fietsboxen krijgt uitbreiding. De boxen worden regionaal beheerd, maar de dienst blijft zijn zeg hebben in de dynamiek van de plaatsing van de boxen en in de sensibilisering van het publiek. In 2016 komt er een extra standplaats voor fietsen: momenteel wordt nog over de ideale locatie voor die standplaats nagedacht. Het evenement VollenBike - bevordering van het fietsgebruik, wedstrijd voor kinderen, gratis herstelworkshops,... - zal worden uitgebreid en zal ook doorgaan rond het Jacques Franckplein en het Moricharplein.

Anderzijds werkte de dienst Stedenbouw ook aan een inventarisering en uitbreiding van het aantal fietsenstallingen langs de rijweg. Jaarlijks komen er, vaak op vraag van de bewoners, heel wat stallingen bij.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Dienst Openbare Ruimte (Mobiliteit) – Cyclo Vzw

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** vermindering van de impact op de klimaatveranderingen – bevorderen van duurzame mobiliteit
- **Sociaal:** infrastructuur wordt gratis of tegen betaalbare prijzen aangeboden. Een bedrijf van de sociale economie zal de boxen beheren
- **Economisch:** economische vervoersmodus met een positieve impact op onder meer de volksgezondheid
- **Participatie:** betrokkenheid van de inwoners bij de keuze van de vervoersmodus
- **Bestuur:** de burgers infrastructuur van kwaliteit aanbieden

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Geïnstalleerde boxen	Aantal			
Nieuwe inschrijvingen op de wachtlijst voor een plaats in een box	Aantal			
Operationele herstelplaatsen voor fietsen	Aantal			
Geïnventarisierde fietsenrekken	Aantal			

MOBILITEIT

FICHE NR.3.2.2 Zachte mobiliteit in de scholen aanmoedigen

Beschrijving van de actie:

Heel wat scholen stappen in het Schoolvervoerplan (SVP) van het BHG om kinderen en opvoedkundig personeel te sensibiliseren rond zachte mobiliteit. Ook de verplaatsingsgewoonten van de kinderen en het personeel worden in kaart gebracht. Verder worden er tips gegeven om de zachte mobiliteit te bevorderen en te verbeteren. Scholen kunnen ook didactisch en technisch materiaal krijgen.

De kinderen uit het 5e leerjaar bereiden zich voor om hun fietsersbrevet af te leggen. In een eerste fase gebeurt dit in samenwerking met Pro Vélo, die turn- en ook andere leraars opleidt indien ze dit wensen. Daarna nemen zij de fakkel over.

Dienst die de actie beheert: dienst Onderwijs

Partners: Gemeentescholen - Pro Vélo - Green vzw

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder vervuiling, minder auto's, minder lawaai, minder verkeer
- **Sociaal:** elk kind leert op die manier fietsen – gezelliger.
- **Economisch:** /
- **Participatie:** deze actie vergt de actieve betrokkenheid van kinderen en opvoedkundig personeel, en in mindere mate van de ouders
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Scholen die in het SVP stappen	Aantal			
Scholen die het fietsersbrevet aanbieden	Aantal			

MOBILITEIT

FICHE NR.3.2.3 Meer fietspaden in Sint-Gillis

Beschrijving van de actie:

Naast de invoering van de zone 30 en van beperkt eenrichtingsverkeer in tal van straten, plande de gemeente Sint-Gillis volgens de mogelijkheden ook nieuwe fietspaden in verschillende straten.

Zo zou ook de Arthur Diderichstraat de komende jaren een fietspad moeten krijgen.

Bovendien zou het Gewest binnenkort ook GFR op het grondgebied van Sint-Gillis moeten invoeren.

Dienst die de actie beheert: dienst Openbare Ruimte

Partners: Gracq en de Fietzersbond / Mobiel Brussel

Planning: 2016 of 2017: aanleg van het fietspad in de Diderichstraat

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** het fietsgebruik ondersteunen
- **Sociaal:** de veiligheid van de fietsers verbeteren
- **Economisch:** /
- **Participatie:** samenwerken met plaatselijke fietsverenigingen om de prioriteiten op het vlak van fietspaden te bepalen
- **Bestuur:** dienst aan de burgers

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Diderich-fietspad	Ja / Neen			
Aantal GFR op het grondgebied van Sint-Gillis	Aantal			

MOBILITEIT

99

FICHE NR.3.2.4 Een “schoner” wagenpark

Beschrijving van de actie:

Het beheer van het gemeentelijk wagenpark wordt gerationaliseerd. We zullen het aantal voertuigen nog verder verminderen en in de bestekken wordt een gunstige ecoscore als criterium opgenomen. In de mate van het mogelijke krijgen bepaalde diensten elektrische voertuigen (meer bepaald de dienst Netheid), zoals de Brusselse regelgeving ter zake voorziet.

Dienst die de actie beheert: dienst Gemeentelijke Eigendommen

Partners: De overige diensten van de administratie

Planning: In 2016 starten we met de aankoop van de geplande nieuwe voertuigen en worden andere voertuigen uit verkeer genomen

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder impact van het gemeentelijk voertuigpark op het klimaat en op de luchtverontreiniging
- **Sociaal:** /
- **Economisch:** minder brandstofverbruik, minder druk van koning auto
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** verantwoord beheer en voorbeeldfunctie van de gemeentediensten

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Jaarlijks brandstofverbruik	Aantal			
Totaal aantal voertuigen	Aantal			
Aantal elektrische voertuigen	Aantal			

MOBILITEIT

100

FICHE NR.3.2.5 Het autodelen bevorderen

Beschrijving van de actie:

Het Gewestelijk Parkeerbeleidsplan bepaalt dat de gemeenten tegen 2020 een Actieplan Autodelen moeten uitwerken.

De gemeente telt vandaag 27 carsharingplaatsen verdeeld over zes standplaatsen. Tegen 2020 moeten er van het Gewest acht extra standplaatsen bijkomen. Gelet op de vraag op het grondgebied van de gemeente zullen er op termijn 34 nieuwe plaatsen bijkomen, verdeeld over elf standplaatsen. Die gegevens worden in de loop van 2016 in het actieplan Carsharing verder uitgewerkt.

Autodelen heeft een gunstige invloed op de mobiliteit (moedigt het rationeel autogebruik aan), op de inrichting van de openbare ruimte (de parkeerdruk vermindert) en op het leefmilieu (moedigt het gebruik van alternatieven voor de auto aan).

Dienst die de actie beheert: dienst Openbare Ruimte (Mobiliteit)

Partners: Parking.brussels (parkeeragentschap) /Erkende carsharing operators (Cambio, Zencar, Ubeeqo in 2016)

Planning: 2016: uitwerking van het actieplan autodelen en aanvang met de inrichting van nieuwe standplaatsen.

2017-2018: ingebruikneming van de nieuwe plaatsen volgens het (jaarlijks herzienbaar) plan autodelen.

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder impact van de “vervoerssector” op de klimaatveranderingen - Betere luchtkwaliteit – minder ruimte ingenomen door afzonderlijke voertuigen – minder verkeer.
- **Sociaal:** toegankelijkheid voor personen die niet over een eigen wagen beschikken
- **Economisch:** besparingen voor de Volksgezondheid op lange termijn
- **Participatie:** heel wat bewoners van Sint-Gillis zijn gewonnen voor de Autodeelformules
- **Bestuur:** uitstippelen van een beheerplan georganiseerd door de Gemeente, het Gewest en de erkende operators.

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal standplaatsen voor autodelen verdeeld over het grondgebied	Aantal			
Aantal gebruikers	Aantal			

FICHE NR.3.3.1 Invoering van een mobiel containerpark

Beschrijving van de actie:

Sint-Gillis heeft geen containerpark.

In 2014 ging het project “mobiel containerpark” in het kader van de “schone wijken”-actie van start. Vrachtwagens halen grof huisvuil op bij de bewoners in de wijken. De inwoners worden via een flyer op de ophaalronde gewezen. Deze actie biedt iedereen die niet naar de gewestelijke containerparken kan de gelegenheid om hun afval tijdens de “week van de netheid” te laten ophalen. Deze ophaalronde wordt bovenop de gratis ophaling van groot huisvuil aangeboden.

Voor dit project werd in 2015 een partnerschapovereenkomst met Net Brussel gesloten. In 2015 stelde Net Brussel gedurende een week in september drie containers ter beschikking; ook Recupel, Proxi Chimik en een vrachtwagen van Spullenhulp trachtten met eigen containers de bewoners tot recyclage en hergebruik aan te zetten.

De bedoeling is om tweemaal per jaar een dergelijke actie op het getouw te zetten (in de lente en in de herfst)

Dienst die de actie beheert: dienst Openbare netheid

Partners: Net Brussel

Planning: Maart, mei en september 2016

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder sluikestorten / recyclage en hergebruik stimuleren
- **Sociaal:** laat personen die geen vervoer hebben toe om zich op een eenvoudige wijze van hun afval te ontdoen
- **Economisch:** besparen door recyclage (minder kosten voor het verwijderen van afval)
- **Participatie:** bewoners worden bij hun afvalbeheer betrokken
- **Bestuur:** dienstverlening aan de burgers / minder personeel dat moet worden ingezet om illegaal gestort afval op te ruimen

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Tonnage van het mobiel containerpark	Aantal			
Aantal deelnemers	Aantal			
Aantal gemaakte afspraken	Aantal			

FICHE NR.3.3.2 Project graffiti

Beschrijving van de actie:

Het project wil in een eerste fase de graffiti binnen de gemeente inventariseren.

Daarom zal de aanwezige graffiti in kaart worden gebracht en worden geordend en vervolgens in een database worden opgenomen; die gegevensbank bevat zowel foto's als de precieze plaatsbepaling van de graffiti. UNEUS zal via zijn transversale inspanningen bijdragen tot het in kaart brengen en tot de invoering van participatieve projecten.

Momenteel worden de fotobestanden overgemaakt aan de politie van Brussel die de centrale database beheert. De gegevensbank wordt ter beschikking gesteld van de politie-inspecteur bevoegd voor maatschappelijke overlast (MONP).

Na onderzoek van de situatie en met de kennis van de praktijken van de graffiti kunstenaars wordt vervolgens een participatief project opgestart waarbij die kunstenaars hun kunst op blinde muren kunnen aanbrengen.

Dienst die de actie beheert: departement Preventie / UNEUS

Partners: Dienst Openbare netheid / Lokale verenigingen / MIVB / NMBS / Politie

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** /
- **Sociaal:** versterken van de sociale samenhang, maatschappelijke solidariteit, meer sociale controle op graffiti
- **Economisch:** minder kosten voor het verwijderen van "wilde" graffiti
- **Participatie:** deelneming van de graffiti kunstenaars vereist voor het maken van fresco's
- **Bestuur:** /

Indicatoren

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Geïntervieweerde graffiti	Aantal			
Blinde muren	Aantal			
Kosten voor het verwijderen van "wilde" graffiti	€			

4. Sterkere solidariteit en meer sociale cohesie

GEZONDHEID, SPORT, ONTSPANNING

GELIJKE KANSEN

CULTUUR

INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

GEZONDHEID, SPORT, ONTSPANNING

104

FICHE NR.4.1.1 Opzetten van acties ten behoeve van de volksgezondheid**Beschrijving van de actie:**

Regelmatig worden sensibiliseringacties rond volksgezondheid georganiseerd voor het gemeentepersoneel en voor de bevolking.

Enkele voorbeelden daarvan zijn de dagen “geef bloed”, de organisatie door de dienst volksgezondheid van de gemeente van de wereld anti-aidsdag en de werelddiabetesdag. Ook organiseert de vzw CBVV regelmatig cursussen gezond koken voor een groot, maar hoofdzakelijk kansarm publiek.

In samenwerking met de gezondheidscentra wordt een netwerk “gezondheid” opgericht.

Vanaf 2016 worden de opdrachten van de dienst Volksgezondheid tegen het licht gehouden; deze dienst wordt een tweedelijnsactor die de spelers van de Brusselse gezondheid komen versterken. In dat kader wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten met het Brussels Centrum tot Bevordering van de Gezondheid (BCBG).

Dienst die de actie beheert: Dienst volksgezondheid

Partners: Specialisten over vragen rond volksgezondheid die aan bod komen / Belgisch Rode Kruis

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** /
- **Sociaal:** gezondheidsinformatie die voor iedereen toegankelijk is
- **Economisch:** besparingen op gezondheidsuitgaven van gebruikers
- **Participatie:** actieve betrokkenheid van het publiek en het gemeentepersoneel dat wordt opgeroepen om deel te nemen aan de initiatieven is essentieel
- **Bestuur:** actieve rol van de gemeente om een betere kennis over de verschillende probleemstellingen rond volksgezondheid te promoten

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Acties van volksgezondheid / jaar	Aantal			
Aantal personen dat deelneemt aan de acties	Aantal			

FICHE NR.4.1.2 “Speelstraten” stimuleren

Beschrijving van de actie:

Sinds 2010 komen er op het grondgebied van de gemeente steeds meer “speelstraten”. Tijdens de schoolvakanties wordt een straat tijdelijk afgesloten en worden bewoners en voornamelijk kinderen er via sport en spel even heer en meester. Er werd een “koffertje” samengesteld met diverse activiteiten voor de kinderen. Overdag is de straat, inclusief de parkeerruimte, verboden terrein voor de auto.

Dit initiatief moet de inwoners opnieuw “verzoenen” met hun straat die vaak als een bron van gevaar wordt gezien (onveilig, verkeer, ...). Dit geldt eens te meer in een gemeente die wordt gekenmerkt door een grote jongerenpopulatie, dichte bebouwing en betrekkelijk weinig groene ruimten.

In 2013 is werk gemaakt van het duurzame aspect in de organisatie van een dergelijk evenement, via animaties, verspreiding van informatie, van materiaal, ... Sindsdien werden heel wat straten tijdens de schoolvakantie speelstraat waar de meest uiteenlopende activiteiten werden gepland.

Het project blijft behouden, maar er zal sterker worden op toegezien dat het project ook echt van de burger uitgaat. De gemeente zal enkel nog logistieke steun verlenen. Het initiatief moet echter uitsluitend komen van burgers en van “peters” die de projectdragers worden en het contact met de gemeente onderhouden.

Dienst die de actie beheert: dienst Nederlandstalige Aangelegenheden

Partners: Dienst Duurzame Ontwikkeling – dienst evenementen - burgers -
Partnerverenigingen: CEMO – Association Belgique-Djibouti – Pianofabriek - ...

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** bijzondere aandacht voor de milieudimensie van het evenement
- **Sociaal:** bewoners eigenen zich de stadsruimte opnieuw toe - ontmoeting tussen bewoners van eenzelfde wijk - gezelligheid - kinderen die niet altijd de kans krijgen om op vakantie te gaan kunnen hierdoor buiten spelen
- **Economisch:** /
- **Participatie:** organisatie door de bewoners en / of buurtverenigingen
- **Bestuur:** de burger neemt de openbare ruimte weer in

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal georganiseerde evenementen	Aantal			

Opstellen van een gemeentereglement	Ja / Neen			
-------------------------------------	-----------	--	--	--

106

GEZONDHEID, SPORT, ONTSPANNING

107

FICHE NR.4.1.3 Jongerenprojecten steunen**Beschrijving van de actie:**

De dienst Jeugd geeft subsidies aan projecten die de “individuele en collectieve participatie van jongeren in de maatschappij en de begeleiding op school” willen bevorderen, aan acties die de “uitwisseling tussen generaties, gendermixiteit, permanente educatie” willen stimuleren, en aan culturele activiteiten zoals tentoonstellingen, toneelopvoeringen, spektakels en creatieve workshops. De subsidies voor dit project zouden tegen 2017 moeten worden opgetrokken.

De subsidie is beperkt tot 2000 euro en dekt 80% van de projectuitgaven; de verenigingen nemen het saldo voor hun rekening.

Dienst die de actie beheert: Jeugddienst

Partners: Verenigingen van Sint-Gillis

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** /
- **Sociaal:** ontplooiing van de jongeren / beter “samenleven” / verspreiden van burgerschapswaarden
- **Economisch:** economische steun voor projecten gelanceerd door jongeren
- **Participatie:** collectieve projecten met de actieve deelneming van jongeren
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal gesubsidieerde projecten	Aantal			
Toegewezen subsidies	€			

GEZONDHEID, SPORT, ONTSPANNING

108

FICHE NR.4.1.4 Iedereen (m/v) aan het sporten krijgen**Beschrijving van de actie:**

De Dienst Sport ondersteunt en organiseert tal van projecten om zoveel mogelijk mensen, en vooral kansarme gezinnen uit Sint-Gillis, aan het sporten te krijgen.

- Het beleid steunt sportverenigingen en voorziet in een aanpassing van het gemeentelijk sportreglement en de invoering van een gedifferentieerd tariefbeleid om sporten voor iedereen betaalbaar te maken.
- Efficiënte communicatiemiddelen: regelmatig bijwerken van de informatie over het sportaanbod in Sint-Gillis en jaarlijkse organisatie van “Sport in alle vrijheid” (mogelijkheid om verschillende sporten tijdens de opendeurdagen uit te testen)
- Ontwikkeling van nieuwe sportvoorzieningen: ontwikkeling van psychomotorische activiteiten in het sportcentrum (2016), toegankelijkheid van de nieuwe voorzieningen op de ECAM-site, ...
- Specifieke samenwerkingsovereenkomsten met Saint-Gilles sports vzw en de cvba “Royale Union Saint-Gilloise” ...

Dienst die de actie beheert: dienst Sport

Partners: Sportclubs en -verenigingen (jaarlijkse overeenkomsten met de gemeente)

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** /
- **Sociaal:** zoveel mogelijk mensen aan het sporten krijgen, zonder onderscheid naar geslacht, inkomen, leeftijd.
- **Economisch:** economische voordelen voor de begunstigden
- **Participatie:** clubs en sportverenigingen worden minstens 1 keer per jaar bevraagd in het kader van de “Adviescommissie Sport”
- **Bestuur:** aan het gemeentereglement wordt een gemeentelijk sportcharter toegevoegd waarin de sportieve en burgerwaarden waar de gemeente achter staat worden opgenomen. Alle sportverenigingen die samenwerken met de gemeente verklaren dat ze dit reglement en het charter zullen naleven.

Indicatoren:

109

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aant. uur dat de infrastructuur open is voor het publiek (op basis van de reserveringen: jaarlijkse overeenkomst) 1/ Zwembad Victor Boin - 1.1: algemeen toegankelijk - 1. 2 : toegankelijk volgens jaarlijkse reserveringen (zwembad niet algemeen toegankelijk) 2/ Rusland 3/ Barca 4/ Metaal 5/ Turnschole 6/ Bens (voorbehouden EdJ en SGS)	Aantal			
Aant. clubs en verenigingen volgens overeenkomst ...	Aantal			
Specifiek samenwerkingsakkoord Saint-Gilles Sport: - Aant. uur activiteiten - Publiek	Aantal			
Specifieke samenwerkingsovereenkomst Ecole des Jeunes: - Aant. uur activiteiten - Aant. aangesloten jongeren				

GEZONDHEID, SPORT, ONTSPANNING

110

FICHE NR.4.1.5 “Splash”: gratis zomeractiviteiten in de openbare ruimte**Beschrijving van de actie:**

De dienst Jeugd organiseert elk jaar een activiteitenprogramma in de openbare ruimte waar iedereen welkom is. De ruimte die wordt aangelegd, is gericht op gezelligheid, participatie en creativiteit, met veel aandacht voor sportactiviteiten en artistieke optredens. Het voornaamste ordewoord van het evenement is “gratis in de openbare ruimte”

In de loop der jaren werken steeds meer lokale verenigingen, jongeren en inwoners uit de gemeente actief eraan mee. Het programma streeft ook naar een sterker gemengd karakter in de wijken, door de “doorstroming” tussen hoog en laag Sint-Gillis te bevorderen.

Dit activiteitenprogramma gaat bovendien gepaard met tijdelijke landschapsinrichtingen (op het Bethlehemplein), waarbij de openbare ruimte tijdens de zomermaanden een gedaanteverwisseling ondergaat (zandbakken, muziekkiosk, “boomgaard-” ruimtes). Die inrichtingen zorgen mee voor meer groen in de publieke ruimte.

Dienst die de actie beheert: Jeugddienst

Partners: Lokale verenigingen

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** inrichting van groenruimtes tijdens de duur van het programma
- **Sociaal:** het “samen leven” een boost geven, jongeren en gezinnen helpen zich te ontplooiën. Sociale ontwikkeling binnen buurten gericht op het delen van kennis, leefbaarheid en het exploiteren van de creativiteit en van de talenten van jongeren.
- **Economisch:** bijdragen tot de sociaaleconomische leefbaarheid. De omvorming van de openbare ruimte en de festiviteiten hebben een positieve impact op de buurtwinkels.
- **Participatie:** projecten opgezet met de actieve deelneming van tal van actoren van plaatselijke verenigingen en met de rechtstreekse bijdrage van de bewoners (deelneming bij het beheer van de zandbakken en boomgaarden op het Bethlehemplein, enz.)
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal dagen dat de infrastructuur op het plein toegankelijk is	Aantal			
Aantal dagen met gratis activiteiten	Aantal			

GELIJKE KANSEN

111

FICHE NR.4.2.1 Invoering van een Jongereninformatiepunt**Beschrijving van de actie:**

Het JIP (Jongereninformatiepunt) opende de deuren in mei 2015. Dit is een oriëntatie- en informatiecentrum voor jongeren van 12 tot 26 jaar en is gratis toegankelijk. Tussen mei en oktober 2015 verwerkte het JIP 312 telefonische oproepen en kwamen er 255 jongeren over de vloer. Dit centrum geeft persoonlijk advies aan jongeren rond studie, ontspanning, opleiding, werk, administratieve besommeringen, ... en biedt ook een cyberspace met computers voor opzoekwerk in verband met school of werk. Het JIP werkt in netwerk aan een jongerenplatform waar alle actoren uit Sint-Gillis die actief zijn binnen de jeugdsector in overleg kunnen samenwerken.

Dienst die de actie beheert: Jeugddienst

Partners: Infor Jeunes Bruxelles

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** /
- **Sociaal:** de informatie is voor alle jongeren uit de gemeente toegankelijk
- **Economisch:** kosteloze dienst
- **Participatie:** beschikbaarheid voor jongeren
- **Bestuur:** netwerking en overleg tussen de verschillende actoren uit de jeugdsector

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal aanvragen dat het JIP behandelde (telefoon, mail, bezoeken)	Aantal			
Aantal jongeren die het JIP bezochten	Aantal			

GELIJKE KANSEN

112

FICHE NR.4.2.2 Oma en opa lezen voor**Beschrijving van de actie:**

De opa's en oma's die komen vertellen, zijn mensen die niets met de school te maken hebben, maar die in een gezellige en rustige ruimte op school, verhalen komen vertellen aan kleine groepen kinderen. Deze activiteit is vooral bedoeld voor kleuters (3 tot 6 jaar).

Dienst die de actie beheert: dienst Onderwijs

Partners: Abracadabus vzw

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** /
- **Sociaal:** activiteit die ontmoetingen tussen generaties bevordert - Speelse activiteiten aan de hand van boekjes en spelletjes, om de taal van kinderen te stimuleren of te verrijken – Bijzonder moment waarop kinderen aandachtig kunnen luisteren
- **Economisch:** activiteit werkt volledig met vrijwilligers
- **Participatie:** actieve betrokkenheid van de educatieve teams, van kinderen en van de voorlezers
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Deelnemende scholen	Aantal			
betrokken "oma's" en "opa's"	Aantal			

GELIJKE KANSEN

113

**FICHE NR.4.2.3 Initiatieven ter ondersteuning van het
gelijkekansenbeleid****Beschrijving van de actie:**

De gemeente organiseert heel wat sensibiliseringacties rond gelijke kansen die zich richten tot het gemeentepersoneel en tot de hele bevolking.

Het Gemeentebestuur neemt ook ieder jaar deel aan de werelddagen tegen racisme, (21 maart), tegen homofobie (sensibilisering en brainstorming rond het thema in het secundair onderwijs – 15 mei) en aan de vrouwendag (sensibilisering en conferenties – 8 maart).

Jaarlijks wordt een projectoproep uitgeschreven voor verenigingen uit Sint-Gillis die actief zijn rond gelijke kansen en die een actie willen organiseren.

Samen met het Gelijkekansencentrum stelde het personeel van de scholen een Diversiteitshandvest op. Aan die actie gingen tal van sensibiliseringscampagnes vooraf. Het handvest werd vervolgens door iedereen ondertekend.

Het project zou moeten worden uitgebreid tot het personeel van de andere diensten.

Dienst die de actie beheert: dienst Gelijke kansen

Partners: Scholen van alle netten / verenigingen / CLB / Gezinsplanning / ...

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** /
- **Sociaal:** strijd tegen discriminatie en voor gelijke kansen
- **Economisch:** /
- **Participatie:** actieve betrokkenheid van scholen, de verenigingssector, de bevolking / participatie van het personeel bij de opstelling en betrokkenheid via het Diversiteitshandvest
- **Bestuur:** uitgesproken wil van de gemeente om rond het thema te werken / Het samenwerken bevorderen

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Projecten die de steun kregen in het kader van de projectoproep	Aantal			
Georganiseerde sensibiliseringsacties	Aantal			
Ondertekenaars van het Diversiteitshandvest	Aantal			

GELIJKE KANSEN

114

FICHE NR.4.2.4 Workshops keuken en delen en operaties “sacs à dos”**Beschrijving van de actie:**

De ploeg straathoekwerkers organiseert kookateliers. Vroeger kwamen er hoofdzakelijk vrouwen naar dit project, maar vandaag zien we steeds meer jongeren tussen 12 en 16 jaar die gemakkelijker de link leggen naar een kansarm publiek dat begunstigde is van de “sacs à dos” operaties.

Die “opérations sacs à dos” bezorgen soep, koffie en ontbijt aan de kansarme personen aan het Zuidstation en in de omgeving daarvan. Tijdens het kookatelier worden de jongeren begeleid door 2 moeders die deelnamen aan eerdere workshops.

Deze actie streeft heel wat doelstellingen na: de autonomie in de hand werken, de overstap maken van “doen voor” naar “doen met” - delen, communicatie en uitdrukking en creativiteit bevorderen - eigenwaarde een boost geven, het samen leven verbeteren.

In het kader van de operaties “sacs à dos” trachten de straathoekwerkers de doelgroep zelfstandiger te maken en hen een duurzame toegang tot de gezondheidszorg te bieden. Op dat vlak bestaat er sinds 2014 een samenwerking met de “medibus” van Artsen van de Wereld; die staat iedere dinsdag aan het Zuidstation en organiseert kosteloos raadplegingen ter plaatse.

Dienst die de actie beheert: departement Preventie /Gemeentelijk team van de straathoekwerkers

Partners: Dienst Buurtjustitie (tijdens de initiatieven is steeds een jurist aanwezig) / OCMW van Sint-Gillis / Resto du Cœur van Sint-Gillis

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** bewustmaking rond gezonde en duurzame voeding
- **Sociaal:** 1ste-lijns sociaal werk om personen meer autonoom te maken, een duurzame toegang te bieden tot bestaande sociale diensten en tot de gezondheidszorg / de zelfstandigheid en het delen van kwetsbare groepen aanmoedigen en hen destigmatiseren
- **Economisch:** strijd tegen economische kwetsbaarheid
- **Participatie:** deze actie werkt enkel met participatie van de doelgroep
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal deelnemers	Aantal			
Aantal georganiseerde workshops	Aantal			
Aantal uitgedeelde ontbijten en rugzakken	Aantal			

GELIJKE KANSEN

115

FICHE NR.4.2.5 Culturele uitstapjes en activiteiten met een “kansarm” publiek**Beschrijving van de actie:**

Organisatie van 1 tot 2 culturele uitstapjes per maand in groep (in Sint-Gillis of daarbuiten) voor een “kansarm” publiek dat niet altijd toegang heeft (om financiële redenen, of omdat ze de stap niet durven te zetten) tot culturele activiteiten (jongvolwassenen, volwassenen, alleenstaanden, daklozen) en om deze groep een grotere zelfstandigheid te bieden.

In de eerste plaats wil men het participatieve luik van de voorgestelde activiteiten uitwerken (vooral met adolescenten en met de vaders van de wijk): productie door de deelnemers, bijvoorbeeld op audiovisueel vlak (videoproductie over de jeugdstructuur van de wijk, het maken van een radio-uitzending, ...)

Dienst die de actie beheert: departement Preventie / Gemeentelijk team van straathoekwerkers

Partners: Article 27 vzw

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** /
- **Sociaal:** strijd tegen sociaal en/of cultureel isolement
- **Economisch:** beperkte financiële deelneming van de personen, dankzij de steun van de vzw Article 27
- **Participatie:** ontwikkeling van activiteiten met een groot participatief luik
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Daadwerkelijke participatie van de doelgroep – deelnemers	Aantal			
Aantal uitstappen	Aantal			

GELIJKE KANSEN

116

FICHE NR.4.2.6 Een “halte-accueil” met sociale roeping**Beschrijving van de actie:**

L’Amandoline is een “halte-accueil” die deel uitmaakt van de vzw Réseau Saint-Gillois des Mini-crèches à Vocation Sociale et Parentale.

Voornaamste doel van de “halte-accueil” is kinderen (van 15 maanden tot 3 jaar) die geen nood hebben aan een regelmatige opvangplaats in crèches nu en dan toe te laten tot een onthaalstructuur (voltijds gedurende maximaal 3 maanden of deeltijds gedurende een langere tijd). Zo kunnen ze leren omgaan met andere kinderen of krijgen hun ouders de kans een opleiding te volgen, naar een doktersafpraak te gaan, gemakkelijker administratieve stappen te zetten of gewoon tijd voor zichzelf te nemen.

Er werd een samenwerkingsovereenkomst gesloten met het Huis voor Tewerkstelling en het OCMW van Sint-Gillis zodat ouders die hulp van deze diensten krijgen ook kunnen rekenen op een vast aantal plaatsen.

Dienst die de actie beheert: Vzw Réseau Saint-Gillois des minis crèches

Partners (intern en extern): Dienst crèches en het Jonge kind, Huis voor Tewerkstelling, OCMW van Sint-Gillis

Planning: Start in 2016. Doorlopende actie.

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** /
- **Sociaal:** ondersteuning van werkzoekenden. Dienst hulp aan personen
- **Economisch:** economisch voordeel voor de ouders die hun kinderen deeltijds en niet voltijds kunnen laten opvangen
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** kwaliteitsdienst die de gemeente, aangepast aan de behoeften van de populatie, aanbiedt

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal opgevangen kinderen per jaar	Aantal			

CULTUUR

117

FICHE NR.4.3.1 Een gemeentelijke bibliotheek die zich ten aanzien van duurzame ontwikkeling verbindt

Beschrijving van de actie:

De Franstalige gemeentelijke bibliotheek die gevestigd is in het art-decogebouw Houguet (Romestraat) heeft zich via haar dagelijkse activiteiten tot duurzame ontwikkeling verbonden.

Afgezien van de voornaamste activiteit, namelijk het uitlenen/verhuren en het hergebruik, stellen de medewerkers iedere dag ecogebaren:

- Minstens een keer per jaar wordt er een presentatietafel voorgesteld met boeken rond duurzame ontwikkeling, tuinieren, ...
- Tijdens vernissages en activiteiten worden herbruikbare plastic bekertjes gebruikt en biologische drankjes aangeboden
- Papier en omslagen worden systematisch gerecupereerd
- De bibliotheek beschikt over een granotheek (box voor het uitwisselen van graansoorten)
- De computers voor het publiek zijn gerecupereerde computers
- Beschadigde boeken worden hersteld in plaats van vervangen
- De boeken die lezers schenken, worden verdeeld onder verenigingen die daarnaar vragen of geschonken aan het bejaardentehuis "les tilleuls"

Dienst die de actie beheert: dienst cultuur – gemeentelijke bibliotheek

Partners: /

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** ontlenen in plaats van aankopen: minder druk op het milieu door de productie van boeken, cd's, dvd's en afvalbeheer
- **Sociaal:** het systeem is voor iedereen toegankelijk; het aanbod is zodanig samengesteld dat iedereen hier iets naar zijn gading vindt
- **Economisch:** verhuur tegen heel betaalbare prijzen; door boeken te huren spaart men ook geld voor aankoop uit
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** een service die de gemeente aan de burgers aanbiedt en die in de eerste plaats om duurzame ontwikkeling draait

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal ontleningen (alle dragers samen) per jaar	Aantal			

Aantal boeken uit de rubriek “leefmilieu” die per jaar worden uitgeleend	Aantal				118
--	--------	--	--	--	-----

FICHE NR.4.3.2 De bibliotheek aan huis

Beschrijving van de actie:

De Nederlandstalige bibliotheken van Sint-Gillis en Vorst, die sinds 2011 intensief samenwerken, kochten in 2013 een bakfiets aan die ze delen. Zo leveren ze heel wat boeken in de scholen. Op langere termijn is het de bedoeling een huis-aan-huis bibliotheek te verzorgen.

De bakfiets wil echter niet alleen taal, boeken en literatuur tot bij de mensen brengen, maar wordt ook actief in de openbare ruimte ingezet.

Met de bakfiets gaat het personeel van de bibliotheek regelmatig op pad om verhalen voor te lezen in parken, op pleintjes en in de “speelstraten”. Door de fiets worden ze gemakkelijk herkend (en erkend) in de straten van beide gemeenten, wat hun inspanningen kracht bijzet. In 2016 zou ook een bibliobus in gebruik moeten worden genomen.

Dienst die de actie beheert: Dienst Nederlandstalige Aangelegenheden / Nederlandstalige gemeentebibliotheek van Sint-Gillis

Partners: BIB, Nederlandstalige bibliotheek van Vorst

Planning: Doorlopende actie, ieder jaar van april tot oktober

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** boeken bezorgen in scholen en bij inwoners zonder broeikasgassen uit te stoten / kwaliteitsvolle en dus duurzame fiets.
- **Sociaal:** instrument om mensen te gaan opzoeken / Perceptie van de straat als socioculturele plaats die van iedereen is, en die niet enkel een ruimte is waar mensen doorrijden / Zet aan tot gesprekken, uitwisseling en meer gezelligheid in de straten.
- **Economisch:** kostenbesparing en optimalisering van de investeringen via een gezamenlijke aankoop Sint-Gilles en Vorst.
- **Participatie:** bibliotheek werkt “extra muros” om een nieuw publiek te bereiken; personen die anders nooit een bibliotheek zouden binnenstappen, ontdekken zo nieuwe diensten.
- **Bestuur:** het personeel van beide bibliotheken verspreidt een visie op duurzame mobiliteit in de stad

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Acties in de openbare ruimte	Aantal			
Kinderen aanwezig tijdens de acties	Aantal			
Volwassenen aanwezig tijdens de acties	Aantal			
Vrijwilligers die bij het project zijn betrokken	Aantal			

CULTUUR

120

FICHE NR.4.3.3 Duurzame evenementen ondersteunen**Beschrijving van de actie:**

De dienst DO helpt burgers, gemeentediensten en partner-verenigingen stilstaan bij de impact van de evenementen die ze organiseren. De bedoeling is pistes voor te stellen en praktische tips te geven om die evenementen duurzamer te maken.

Sinds 2015 neemt de dienst actief deel aan de organisatie van het festival “Supermouche” door het coördineren van de subgroep rond duurzaamheid van dit exemplarische evenement. Ook werd er een handvest opgesteld dat iedere structuur als leidraad kan gebruiken om de impact van de evenementen te beperken. Het doel van 2016 is om zichtbaarheid te geven aan dit handvest en meet- en opvolgingsinstrumenten voor de verschillende criteria te definiëren.

Het handvest kan aan ieder georganiseerd evenement worden aangepast. De dienst DO stelt bovendien voor, deel te nemen aan de vergaderingen voor de organisatie van evenementen om van bij het begin rekening te houden met duurzaamheidscriteria, maar ook om een beter zicht te krijgen op de vragen en mogelijkheden van elke organisator.

Daarbij zal de aandacht prioritair uitgaan naar grote evenementen (Supermouche, feest van de muziek, autoloze zondag, parcours d’artistes) en naar de recepties die op het stadhuis plaatsvinden.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Gemeentediensten die evenementen organiseren (sociale cohesie, sociale participatie, cultuur, ...)/ plaatselijke verenigingen / burgers / ...

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** minder impact van evenementen op het leefmilieu
- **Sociaal:** inzicht in de herkomst van de gebruikte middelen en in hun productieomstandigheden (korte circuits, betrokkenheid lokale spelers, eerlijke handel, ...)
- **Economisch:** geld besparen door rationeel beheer (minder energie, huren i.p.v. kopen, recuperatie, ...) en ondersteuning van lokale en solidaire economie
- **Participatie:** ondersteunen van de burgerparticipatie – betrokkenheid van de organisatoren
- **Bestuur:** doordacht beheer

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal ondertekende handvesten	Aantal			
Aantal gevraagde acties op evenementen	Aantal			

INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

FICHE NR.4.4.1 Internationaal gedecentraliseerd samenwerkingsprogramma Samenwerking met Berkane in Marokko / Samenwerking met Likasi in Kongo

Beschrijving van de actie:

De gemeente sloot 2 samenwerkingsovereenkomsten in het kader van het federaal programma voor gedecentraliseerde samenwerking, dat wordt gecoördineerd door de Vereniging van de Stad en de Gemeenten en de Gemeenten van het Brussels Gewest (VSGB - programma GIS: gemeentelijke internationale Samenwerking. Ze worden nagenoeg volledig door de federale administratie gefinancierd.

Samenwerking Berkane - Marokko

Sinds 2010 zijn de gemeente Sint-Gillis en de gemeente Berkane in Marokko partners. Dit partnerschap werd een eerste keer in 2013 en vervolgens in 2015 verlengd. Daarbij werd een dienst maatschappelijke actie opgericht, kregen de plaatselijke verenigingen een zaal ter beschikking, werd een bibliotheek vernieuwd en van het vereiste materiaal voorzien en kreeg ook een sociaal buurtcentrum de nodige uitrusting.

Het nieuwe programma dat tegen einde 2016 moet starten, focust zich op de oprichting en de consolidering van de maatschappelijke dienst van Berkane. Zo wil men de plaatselijke programma's versterken en de nodige investeringen vrijmaken om een centrum voor herscholing van vrouwen en een sportcentrum met voetbalschool van de nodige infrastructuur te voorzien.

Samenwerking Likasi – Democratische Republiek Kongo

In 2014 ondertekende de Gemeenteraad van Sint-Gillis een samenwerkingsprotocol met de gemeente Likasi in de Democratische Republiek Kongo. Dit programma richt zich specifiek tot de bevolking (het organiseren van de gemeentedienst Burgerlijke stand en Bevolking). Het project kent 3 hoofdaspecten:

- De bevolking en de verschillende betrokkenen (bijvoorbeeld de medische diensten) sensibiliseren voor de geboorteregistratie bij de gemeente
- Opleiding van het personeel ter plaatse
- Het aanreiken van werkinstrumenten

In een tweede fase kunnen er secundaire diensten van burgerlijke stand worden opgericht teneinde de bevolking in meer afgelegen gebieden te bereiken. Ook wordt er voorzien in een archiveringsproject.

Dienst die de actie beheert: Dienst Solidariteit Noord / Zuid (project Berkane) – Dienst Bevolking (project Likasi)

Partners: VSGB / Gemeente Berkane / Gemeente Likasi / OCMW van Sint-Gillis / Lokale verenigingen

Planning:

122

Berkane: voltooiing gepland einde 2016

Likasi: einde 2016: opstart van minstens een project rond burgerlijke stand en bevolking samen met een andere stad of gemeente / opstelling van een praktische gids met de procedures voor het vergaren, verwerken en bijwerken van gegevens / opstellen van een praktische handleiding met procedures voor ambtenaren van de burgerlijke stand

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** /
- **Sociaal:** consolidatie van het burgerschap en van de maatschappelijke integratie
- **Economisch:** financiële steun bij het opzetten van de projecten
- **Participatie:** betrokkenheid van de plaatselijke gemeenschappen en diensten in de ondersteunde landen
- **Bestuur:** projecten die een hogere efficiëntie van de werking van de diensten beogen

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal ontmoetingen tussen partners / jaar Berkane Likasi	Aantal			
Budget toegekend aan het project / jaar Berkane Likasi	€			

INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

123

FICHE NR.4.4.2. Sint-Gillis, FairTradeGemeente

De gemeente Sint-Gillis stapte in 2009 in de campagne “FairTradeGemeente”.

Ze haalde de titel dan nog wel niet binnen, maar zette heel wat projecten op het getouw om eerlijke handel zowel intern als bij de bevolking te promoten.

INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

124

FICHE NR.4.4.2.A. Binnenhalen van de titel “FairTradeGemeente”**Beschrijving van de actie:**

Om de titel “FairTradeGemeente” te mogen voeren moet de gemeente aan 6 criteria voldoen:

- De Gemeenteraad keurt een fairtraderesolutie goed met de bevestiging dat de gemeente aan de campagne deelneemt; hij verbindt zich ertoe dat het gemeentebestuur koffie afkomstig van fair trade en minstens een ander product van de fair trade handel afneemt zowel voor de interne behoeften als voor de openbare evenementen die hij organiseert
- Winkels en horecazaken op het grondgebied van de Gemeente bieden hun klanten minstens twee fairtradeproducten aan en zetten hun deelneming aan de campagne ook in de kijker.
- Ondernemingen, instellingen, organisaties, verenigingen en scholen van de gemeente bieden hun medewerkers, doelgroepen of leerlingen regelmatig minstens twee fairtradeproducten aan. Ze communiceren over hun deelneming aan de campagne.
- De gemeente communiceert in de plaatselijke media en via haar eigen kanalen regelmatig over haar deelname aan de campagne. Ze zet ieder jaar minstens een campagne op om het grote publiek bewust te maken voor fair trade.
- Er werd een gediversifieerd stuurcomité opgericht dat de plaatselijke betrokkenen vertegenwoordigt.
- Omdat ook de plaatselijke landbouwers meetellen, steunt de gemeente een nieuw initiatief ten gunste van de consumptie van plaatselijke en duurzame landbouwproducten

De voorwaarden voor het verkrijgen van de titel zijn a priori vervuld, maar het aanvraagdossier moet nog worden samengesteld. Anderzijds moet er ook een specifiek evenement worden georganiseerd op het ogenblik dat de titel wordt toegekend.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Betrokkenen bij de fair trade in Sint-Gillis / Pianofabriek

Planning: 2016 of 2017: toekenning van de titel “FairTradeGemeente”

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** heel vaak zijn fairtradeproducten ook bio-producten / ondersteuning van initiatieven die de consumptie van plaatselijke en duurzame landbouwproducten promoten
- **Sociaal:** Respecteren van de rechten van arbeiders in het Zuiden en van behoorlijke arbeidsomstandigheden
- **Economisch:** bevorderen van een economie die eerbied heeft voor mens en milieu
- **Participatie:** betrokkenheid van de gemeentediensten en van de partners binnen de gemeente
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

125

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Verkrijgen van de titel	Ja / nee			
Aantal geregistreerde fairtradezaken binnen de gemeente	Aantal			
Aantal geregistreerde ondernemingen die fairtradeproducten gebruiken binnen de gemeente	Aantal			

INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

126

FICHE NR.4.4.2.B. Sensibiliseringsacties**Beschrijving van de actie:**

Ieder jaar organiseert de gemeente samen met haar lokale partners sensibiliseringsacties rond fair trade.

De deelneming aan de Week van de Fair Trade in oktober is daar een voorbeeld van, maar ook tijdens het jaar zijn er heel wat initiatieven om meer ruchtbaarheid aan dit type handel te geven: fairtrade@work, organisatie van een fair trade ontbijt tijdens het feest van de Fortstraat op 1 mei, overname van de campagne door andere gemeentelijke diensten, scholen, ...

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: Betrokkenen bij de fair trade in Sint-Gillis / Pianofabriek

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** heel vaak zijn fairtradeproducten ook bio-producten / ondersteuning van initiatieven die de consumptie van plaatselijke en duurzame landbouwproducten promoten
- **Sociaal:** respecteren van de rechten van arbeiders in het Zuiden en van behoorlijke arbeidsomstandigheden
- **Economisch:** bevorderen van een economie die eerbied heeft voor mens en milieu
- **Participatie:** betrokkenheid van de gemeentediensten en van de partners binnen de gemeente
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal sensibiliseringsacties	Aantal			

INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

127

FICHE NR.4.4.2.C. “Intern” promoten van producten van eerlijke handel**Beschrijving van de actie:**

Voedingsproducten, textiel, ... zijn producten die ook door de gemeente worden aangekocht. Sinds 2012 verplicht een beslissing van het College de diensten om enkel nog fairtradekoffie te schenken. Sinds 2015 moet ook vruchtensap een bio- of fairtradelabel hebben. De automaten bevatten ook warme drank en snacks met een fairtradelabel.

Bedoeling is om het aantal fairtradeproducten die door het bestuur worden gebruikt verder op te voeren; dit kan zowel door textiel met het fairtradelabel aan te schaffen, maar ook door het aantal fairtradesnacks in de automaten op te voeren.

Dienst die de actie beheert: dienst Duurzame Ontwikkeling

Partners: /

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** heel vaak zijn fairtradeproducten ook bio-producten / ondersteuning van initiatieven die de consumptie van plaatselijke en duurzame landbouwproducten promoten
- **Sociaal:** respecteren van de rechten van arbeiders in het Zuiden en van behoorlijke arbeidsomstandigheden
- **Economisch:** bevorderen van een economie die eerbied heeft voor mens en milieu
- **Participatie:** betrokkenheid van de gemeentediensten
- **Bestuur:** betrokkenheid van de gemeente bij een duurzame economie

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal overheidsopdrachten waarin fairtradeproducten zijn opgenomen	Aantal			
Percentage fairtradeproducten in de snackautomaten	%			

5. Lokale economische ontwikkeling

ECONOMISCHE **ONTWIKKELING**

WERKGELEGENHEID – OPLEIDING

ECONOMISCHE ONTWIKKELING

129

FICHE NR.5.1.1 Naar nieuwe handelszaken meer gericht op buurtwinkels en bio-producten

Beschrijving van de actie:

Ieder jaar verschijnen er heel wat nieuwe handelszaken in Sint-Gillis.

Zij kunnen steun ontvangen van Atrium (Ondernemen in Sint-Gillis). De gemeente blijkt heel aantrekkelijk te zijn voor ondernemers; Atrium stelt vast dat een op de 3 handelszaken in 2015 een dimensie duurzaamheid heeft.

Ten opzichte van het Gewest bestaat het engagement om dit aandeel op te trekken tot minstens een handelszaak op 5. Het is dan ook de bedoeling om de ingeslagen weg verder te bewandelen.

Dienst die de actie beheert: dienst Economische Ontwikkeling

Partners: ATRIUM met name de vzw ENTREPRENDRE A SAINT-GILLES (nieuwe naam van de plaatselijke antenne van ATRIUM SAINT-GILLES) / Regie van Grondbeleid

Planning: Doorlopende actie

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** materiaalkeuze voor de inrichting van het interieur en de buitenkant, keuze van leveranciers, afvalbeheer
- **Sociaal:** iedere handelszaak zou werkgelegenheid moeten bieden voor minstens 1 persoon
- **Economisch:** ontwikkeling van de plaatselijke economie
- **Participatie:** /
- **Bestuur:** /

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Nieuwe handelszaken die zich in Sint-Gillis vestigden	Aantal			
Aantal handelszaken met bio-producten, duurzame producten	Aantal			

ECONOMISCHE ONTWIKKELING

130

FICHE NR.5.1.2 Sint-Gillis mentor van plaatselijke projecten ontstaan door participatieve financieringen

Beschrijving van de actie:

Via de programma's van sociale cohesie stimuleert en ondersteunt de gemeente initiatieven die willen bijdragen tot "beter samen leven" in een realiteit van socioculturele, interculturele en intergenerationele diversiteit.

De dienst Burgerparticipatie wenst innoverende plaatselijke initiatieven te steunen op het vlak van

- Ontwikkeling van economische activiteiten betreffende de productie, diensten, delen of uitwisseling
- Burgerparticipatie
- De wil om anders te ondernemen in een coöperatief burgermodel
- Consumptie van lokale, bio- of fairtrade producten.
- Sociaal en duurzaam toerisme, cultuur en ontspanning voor iedereen.
- Initiatieven gericht op beter "samen leven en samen handelen, op gemengd karakter
- ...

Daarom is de gemeente sinds september 2015 mentor van projecten op het platform van participatieve financieringen, ook Kiss Kiss Bank Bank genoemd. Zo kan ze een project dat aan bovenstaande criteria beantwoordt op het vlak van communicatie en sensibilisering steunen.

Dienst die de actie beheert: dienst Werkgelegenheid-Opleiding

Partners: Gemeentediensten die zich richten tot een publiek dat vermoedelijk de geselecteerde projecten zal ondersteunen

Planning: September 2015: het College keurt het principe goed /
Vervolgens: Doorlopende actie. Voorlegging voor evaluatie.

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** steun aan projecten met een belangrijke milieudimensie
- **Sociaal:** steun aan projecten met een belangrijke sociale dimensie
- **Economisch:** ondersteuning van de participatieve economie
- **Participatie:** ondersteuning van het principe van de participatieve economie / participatie van de gemeente bij de ontwikkeling van de projecten
- **Bestuur:** model van modern bestuur aangepast aan de huidige behoeften

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Aantal projecten op het platform gesteund door de gemeente	Aantal			

Aantal projecten verwezenlijkt tijdens het jaar op het grondgebied	Aantal				131
--	--------	--	--	--	-----

FICHE NR.5.2.1 Een (duurzaam en kwaliteitsvol) Lokaal Pact rond Werkgelegenheid en Opleiding

Beschrijving van de actie:

Organisatie van de Etats Locaux: opstellen van een richtschema voor de socio-economische implementatie binnen de gemeente in samenwerking met de sectoren Stedenbouw, Openbare ruimten, Erfgoed en de verschillende ontwikkelingspolen rond Toerisme en Horeca.

Bedoeling is de lokale coördinatie tussen de verschillende lokale actoren die actief zijn rond werkgelegenheid, opleiding of economische ontwikkeling binnen de gemeente Sint-Gillis te verbeteren en te versterken en zo de middelen voor de partners en de overheidsactoren uit te breiden. Verder wil men ook het netwerken bevorderen om de vaardigheden te delen, nieuwe synergieën tot stand te brengen en gemeenschappelijke projecten rond een collectief instrument zoals een lokaal pact te leiden.

Deze actie verloopt in verschillende stappen:

- Uitnodiging en voorstelling van de werkmethode (voorstel) aan alle partners
- Organisatie van participatieve en thematische workshops (zie planning)
- Stellen van een gedeelde plaatselijke diagnose (inventaris van de praktijken op het terrein, contextuele analyse, troeven/zwakke punten, ...)
- Opstellen van een gemeenschappelijke strategie
- Uitwerken van een actieplan en van een nauwkeurige programmering (kalender, financieringsplan, ...)
- Implementatie en opvolging van het actieplan
- Evaluatie (gepland vanaf het betrekken van partners en openbare spelers).
- Ondertekening van het Pact

Deze actie kadert binnen de Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, een van de vijf prioritaire domeinen binnen het Pact voor een Duurzame Stedelijke Groei. Het concept Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu gaat uit van de vaststelling dat de milieu-uitdagingen een essentiële bron van werkgelegenheid en economische ontwikkeling zijn voor bedrijven die zich snel kunnen aanpassen. Hier wordt een nieuwe bestuursdynamiek voorgesteld waarbij publieke en private actoren, en partners uit het verenigingsleven de krachten bundelen rond een aantal gezamenlijke acties. De betrokkenen moeten zich er collectief en individueel toe verbinden samen te werken en te streven naar de realisatie van een aantal gedeelde doelstellingen.

Dienst die de actie beheert: dienst Tewerkstelling-Opleiding

Partners: Actoren uit de sector Werkgelegenheid (Huis voor Tewerkstelling en Opleiding, ALE, Actiris Antenne, OCMW, Cellule d'Activation de Recherche, Ressources Tewerkstelling en de dienst SPI, CBVV, Mission locale, Comité des Sans-Emploi

(CSE),...) en Opleiding (Cenforgil, CEFAID, CEFA (Paulus), CFS, CEMEA, Lire et Écrire, Collectif Alpha, FIJ,...) / dienst Economische Ontwikkeling/ Lokale ondernemingen

Om de implementatie van dit Pact te verzekeren werd een partner (PLS) aangesteld die de actoren zal begeleiden en instaat voor de organisatie van de workshops.

Planning:

Oktober 2014: oprichting van een Stuurcomité (brainstorming rond de invoering van het Pact)

9, maart 2015: lancering/voorstelling van de samenwerking: instrumenten, doelstellingen, methodologie, thema's,...

April-juni 2015: thematische werkvergaderingen

15 september 2015: plenaire vergadering (voorstelling en validering van de acties)

September-december 2015: implementatie van WG binnen de dienst Sociale Coördinatie van het (CSA) en opstelling van het Pact

Januari 2016: ondertekening van het Pact

Verwachte impact op het vlak van Duurzame Ontwikkeling:

- **Leefmilieu:** creëren van duurzame werkgelegenheid
- **Sociaal:** netwerken en uitwisselingen tussen actoren van socioprofessionele inschakeling met een impact op de pertinentie van acties ten gunste van werkzoekenden
- **Economisch:** ontwikkelen van samenwerkingsovereenkomsten, netwerken,... om duurzame en kwaliteitsvolle banen te creëren
- **Participatie:** ontwikkeling van een associatieve participatiestrategie met een gemeenschappelijk doel
- **Bestuur:** het bestuur ondersteunt plaatselijke initiatieven die solidariteit op het vlak van kwaliteitsvolle banen en opleiding betonen

Indicatoren:

Beschrijving	Meeteenheid	2016	2017	2018
Actoren betrokken bij de voorbereidende acties	Aantal			
Bijeenkomsten in het kader van de Organisatie van de États Locaux en van het Lokale Pact	Aantal			